

KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓWZ HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA

KLAS IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

mgr Aleksandra Przewrocka-Petryków

POZIOM WYMAGAŃ WYKRACZAJĄCYCH POZA PROGRAM NAUCZANIA (ocena celująca)

- uczeń posiada kompetencje określone w poziomach wymagań koniecznych, podstawowych, dopełniających i rozszerzających,
- posiada umiejętności wykraczające poza określone w w/w poziomach,
- rozwija własne zainteresowania historyczne (udział w kółku zainteresowań, praca metodą portfolio, itp.)
- osiąga sukcesy w konkursach historycznych,
- potrafi wykorzystywać nabytą wiedzę na lekcjach innych przedmiotów, w ścieżkach przedmiotowych.

POZIOM WYMAGAŃ DOPEŁNIAJĄCYCH (ocena bardzo dobra)

- uczeń posiada kompetencje określone w poziomach wymagań koniecznych, podstawowych i dopełniających
- uczeń wykazuje się wiedzą określoną wymaganiami programowymi (pamięta daty faktów, wydarzeń, zjawisk i je same, postacie, pamięta i rozumie pojęcia, zależności między dziejami Polski a powszechnymi)
- umie formułować i przedstawiać własne opinie, sądy
- samodzielnie umiejscawia zjawiska i procesy historyczne w czasie i przestrzeni
- umie operować pojęciami, porządkować fakty chronologicznie i problemowo
- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia społecznego (państwo, przemiany w gospodarce, strukturze społecznej, religii, obyczajach, sztuce)
- podejmuje i wykonuje zadania o charakterze dobrowolnym, aktywnie uczestniczy w pracy na lekcji, zawsze jest do niej przygotowany

POZIOM WYMAGAŃ ROZSZERZAJĄCYCH (ocena dobra)

- uczeń posiada kompetencje określone w poziomach wymagań koniecznych i podstawowych,
- rozumie znaczenie faktów, rolę postaci, związki i zależności między wydarzeniami, faktami,
- dostrzega dynamikę zmian w przeszłości,
- umie samodzielnie pracować z mapą (np. porównywać wydarzenia, określić ich zasięg, istotę) oraz konstruować wnioski i oceny,
- umie analizować treści podręcznika i na tej podstawie konstruować własne wnioski, oceny, sądy o faktach, ludziach, wydarzeniach,
- umie pod kierunkiem nauczyciela dokonać selekcji informacji z różnych źródeł wiedzy historycznej, np. tekstu źródłowego, ilustracji, obrazu, filmu historycznego,
- umie samodzielnie zredagować notatkę wybierając i porządkując informację z różnych źródeł,

POZIOM WYMAGAŃ PODSTAWOWYCH (ocena dostateczna)

- uczeń posiada kompetencje określone w poziomie wymagań koniecznych,
- stosuje wydarzenia w czasie (pamięta daty) i w przestrzeni (wykorzystuje mapę),
- rozumie proste związki przyczynowo-skutkowe,

- najchętniej treści historyczne wykorzystuje w zależności od własnych zainteresowań i potrzeb.
- umie wykorzystać podstawowe źródła wiedzy o przeszłości, wyciąga proste wnioski,
- zdaje sobie sprawę z wpływu przeszłości na teraźniejszość,
- umie przeprowadzić selekcję informacji w podręczniku, przedstawić rekonstrukcję wydarzeń, faktów w postaci planu, opisu (ustnie lub pisemnie),
- umie pod kierunkiem nauczyciela zredagować notatkę (opisową, graficzną), rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,

POZIOM WYMAGAŃ KONIECZNYCH (ocena dopuszczająca)

- uczeń pamięta najważniejsze postacie, pojęcia, elementarne fakty historyczne i datuje je z dokładnością do jednego stulecia,
- umie przedstawić i rozumie przyczyny najważniejszych wydarzeń,
- porządkuje fakty w układzie chronologicznym,
- umie opisać ilustrację, model, zabytek,
- umie odszukać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń,
- posiada widoczne braki w opanowaniu materiału,
- ma trudności w rozwiązaniu problemów,
- jest bierny, ale swoją postawą stwarza szansę na uzupełnienie braków,
- podejmuje próby współpracy przy zadaniach grupowych,
- odpowiadają na proste pytania o przeszłość korzystając z nieskomplikowanych źródeł informacji.

WYMAGANIA EDUKACYJNE W STOSUNKU DO UCZNIĄ U KTÓREGO STWIERDZONO SPECYFICZNE TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ LUB DEFICYTY ROZWOJOWE

- wobec uczniów z dysleksją rozwojową, czyli dysleksją, dysgrafią i dysortografią stosuje się zalecenia poradni zawarte w orzeczeniu,
- uczniowie z dysleksją, dysgrafią w czasie prac pisemnych otrzymują więcej czasu na jej wykonanie lub wykonują mniejszą ilość zadań w określonym czasie,
- prace pisemne uczniów z wymienionymi dysfunkcjami oceniane są tylko pod kątem merytorycznym,
- przy stwierdzonej dysgrafii większą uwagę mają oceny z odpowiedzi ustnych,
- przy zaburzeniach lateralizacji uczeń nie odpowiada przy mapie,
- uczeń z dysfunkcjami może otrzymać dodatkową pomoc od nauczyciela (wskazówki) w czasie prac pisemnych (zadania, polecenia są głośno czytane przez nauczyciela, który może udzielić dodatkowych objaśnień), jak i przy odpowiedziach ustnych,

KRYTERIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU LEKKIM

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń:

1. który, nie spełnia kryterium oceny dopuszczającej
2. nie opanował najprostszych wiadomości
3. nie potrafił wykonać prostych zadań
4. ma braki uniemożliwiające mu dalszą naukę

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

1. prowadził zeszyty przedmiotowe
2. sporadycznie odrabiał prace domowe
3. posiadał wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia w zakresie wymagań koniecznych
4. wykazywał niewielką aktywność własną; wymagał dużego wsparcia nauczyciela

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. prowadził zeszyty przedmiotowe
2. posiadał wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia w zakresie wymagań koniecznych, opanował niektóre umiejętności w zakresie wymagań podstawowych
3. pracował na lekcji samodzielnie i w grupie, ale też wymagał wsparcia nauczyciela

Jeżeli poziom wiedzy ucznia jest niższy niż podstawowy, otrzymuje on ocenę dostateczną lub dopuszczającą (w zależności od charakteru i zakresu niedostatków w osiągnięciach uczniów).

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. prowadził zeszyty przedmiotowe
2. systematycznie uzupełniał ćwiczenia
3. posiadał i wykorzystywał zgodnie z przeznaczeniem przybory potrzebne do lekcji
4. w miarę systematycznie odrabiał prace domowe
5. aktywnie pracował na lekcji samodzielnie i w grupie przy niewielkim wsparciu nauczyciela

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. spełniał takie same wymagania jak na ocenę dobrą
2. wykazywał dużą inicjatywę w zakresie samodzielnie wykonywanych zadań, zarówno w klasie jak i w domu
3. wymagał sporadycznego wsparcia nauczyciela w zakresie osiągnięcia poziomu wymagań podstawowych
4. był aktywny i zaangażowany w proces uczenia się, o czym świadczy ilość dobrych i bardzo dobrych ocen cząstkowych

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

- odpowiedzi ustne,
- powtórzenia,
- sprawdziany pisemne,
- obserwacja rozwoju umiejętności (ewaluacja).

OCENA PRAC PISEMNYCH

- każda praca pisemna oceniana będzie według podanych wcześniej na lekcji kryteriom (różnym w zależności od charakteru pracy); ocenie poddane będzie między innymi: zawartość merytoryczna, poprawność językowa, ortograficzna, interpunkcyjna, estetyka wykonania;
- w ocenie prac pisemnych ustala się procentowy wskaźnik przeliczenia punktacji pracy na daną ocenę:
  - poniżej 30% - ocena niedostateczna,
  - 30-50% - ocena dopuszczająca,
  - 51-70% - ocena dostateczna,
  - 71-90% – ocena dobra,
  - 91-95% – ocena bardzo dobra
  - 96-100% - ocena celująca

Jeśli zachodzi podejrzenie ściągania podczas prac pisemnych (uczeń rozmawia, zagląda do zeszytu itp.), uczniowi obniżana jest ocena o pół stopnia (po ostrzeżeniu) lub wstawiana ocena niedostateczna (po dwukrotnym zwróceniu uwagi).

ZASADY POPRAWIANIA OCEN CZĄSTKOWYCH:

- można poprawiać oceny ze sprawdzianów pisemnych (w terminie uzgodnionym z nauczycielem w ciągu dwóch tygodni od podania do wiadomości oceny),
- kartkówki, które zostały zapowiedziane nie podlegają poprawie, natomiast niezapowiedziane można poprawić w terminie jednego tygodnia,
- oceny z bieżących prac domowych poprawiane są kolejnym zadaniem domowym
- oceny z odpowiedzi ustnej poprawiane są kolejną odpowiedzią ustną
- oceny z prac długoterminowych w terminie jednego tygodnia (chyba, że praca została w całości ściągnięta z Internetu – w takim przypadku nieodwołalnie wpisana jest do dziennika ocena niedostateczna)

UWAGA! Zadania domowe odrabiane mają być przez ucznia samodzielnie piśmem odręcznym!!!

ZASADY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW NIEOBECNYCH W SZKOLE PRZED DŁUŻSZY OKRES CZASU

- sprawdzian pisemny z zadanej partii materiału w terminie nie krótszym niż 3 tygodnie (chyba, że uczeń zgłosi chęć wcześniejszego zaliczenia materiału).

OCENY CZĄSTKOWE:

- oceny ze sprawdzianów pisemnych po zapoznaniu się i powtórzeniu większej partii materiału
- oceny z odpowiedzi,
- krótkie formy pisemne („kartkówki”),
- oceny z prac z tekstem źródłowym/podręcznikiem
- oceny za aktywną pracę na lekcji (indywidualną i grupową)
- oceny z prac domowych - długoterminowych, w tym między innymi ćwiczenia z cyklu „To już znamy, powtarzamy” oraz bieżących

- aktywność dodatkowa (udział w kółku, zagadki historyczne i inne)
- wejściówki (krótkie formy pisemne obejmujące ostatni temat, oceniane po pięciu napisanych kartkówkach; na bieżąco na plusy i minusy, które przełożą się na ocenę - ile plusów, taka ocena)

WAGA OCEN

- **Waga 3:**
Sprawdziany
- **Waga 2:**
Kartkówki
Praca z tekstem
Zadania długoterminowe
- **Waga 1:**
Aktywność
Zadania domowe (bieżące)

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA SZÓSTA

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Czasy stanisławowskie Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • obiady czwartkowe, KEN, Canaletto 	Uczeń wie, kiedy powołano Komisję Edukacji Narodowej.	Uczeń wymienia osiągnięcia kulturalne króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, wie, kim był Marcello Bacciarelli i Canaletto, rozpoznaje na ilustracji Pałac na Wodzie w Łazienkach Królewskich w Warszawie, wie, co to jest oświecenie i klasycyzm.	Uczeń wie, kim był Ignacy Krasicki i Grzegorz Piramowicz, wie, w jakim celu powołano Komisję Edukacji Narodowej, wie, co to jest Szkoła Rycerska i Collegium Nobilium.	Uczeń znajduje analogie między kulturą polską i europejską.
„Witaj majowa jutrzeńko...” Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja 3 maja</i> 	Uczeń zna dokładną datę uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji, potrafi wymienić trzech zaborców.	Uczeń zna datę pierwszego rozbioru, wymienia przyczyny I rozbioru i zwołania Sejmu Czteroletniego, wymienia najważniejsze reformy <i>Konstytucji 3 maja</i> .	Uczeń potrafi wskazać na mapie ziemie zabrane w I rozbiorze, wie, co Sejm Czteroletni uchwalił z sprawie mieszczan i dlaczego, wie, dlaczego 3 maja obchodzone jest Święto Narodowe.	Uczeń samodzielnie dokonuje oceny dzieła <i>Konstytucji 3 maja</i> .
Insurekcja kościuszkowska Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • naczelnik powstania, kosynierzy, III rozbiór oraz lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne 	Uczeń wie, kim był Tadeusz Kościuszko, zna datę insurekcji kościuszkowskiej.	Uczeń zna datę i przyczynę II rozbioru, wie, co to jest insurekcja, kosynierzy.	Uczeń potrafi wyjaśnić, dlaczego Kościuszkę nazywamy bohaterem dwóch narodów, opowiada o bitwie pod Raclawicami.	Uczeń potrafi dokonać oceny insurekcji wskazując na jej mocne i słabe strony, wie, czym był order Virtuti Militari, wie, jakie miało znaczenie przyznawanie orderów i podaje przykłady odznaczeń.
Upadek Rzeczpospolitej Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • upadek państwa, rozbiory, granice rozbiorowe 	Uczeń zna datę III rozbioru Polski.	Uczeń wymienia przyczyny upadku Rzeczpospolitej, wie, co to jest abdykacja i anarchia.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie zagarnięte w kolejnych rozbiorach przez poszczególne państwa.	Uczeń zastanawia się, czy i jak można było uniknąć rozbiorów.
Wielka Emigracja Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • kultura polska na emigracji, emisariusze 	Uczeń wie, czym jest emigracja, kim byli Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki i Fryderyk Chopin.	Uczeń wymienia rodzaje emigracji, pokazuje na mapie państwa, do których najczęściej emigrowali Polacy w XIX wieku.	Uczeń wyjaśnia termin „Wielka Emigracja”.	Uczeń omawia działalność polityczną Wielkiej Emigracji.

<p>„Poszli nasi w bój bez broni...”</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny i przebieg powstania styczniowego 	Uczeń wie, czym była branka.	Uczeń wie, czym były demonstracje patriotyczne i kto brał w nich udział, wie, kim był Romuald Traugutt.	Uczeń wymienia reformy wprowadzone w Królestwie Polskim po śmierci cara Mikołaja I, wie, kim był Stanisław Brzóska, rozumie, dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką.	Uczeń, korzystając z ilustracji i tekstu źródłowego, opowiada o przebiegu bitew powstania styczniowego, * jeśli to możliwe, odnajduje w swojej okolicy miejsca związane z powstaniem styczniowym i zna jego lokalnych bohaterów.
<p>O polską mowę</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • walka Polaków z germanizacją i rusyfikacją 	Uczeń wie, czym były rusyfikacja i germanizacja.	Uczeń wie, czym jest cenzura, omawia sytuację Polaków w poszczególnych zaborach, opowiada o oporze Polaków wobec germanizacji, wie, kim był Otto von Bismarck.	Uczeń wymienia, jakie represje spadły na Polaków po powstaniu styczniowym, zna treść <i>Roty</i> Marii Konopnickiej.	Uczeń rozumie treść <i>Roty</i> , ocenia znaczenie oporu Polaków wobec zaborców.
<p>Ku pokrzepieniu serc</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • twórcy kultury polskiej przełomu XIX i XX wieku 	Uczeń wie, kim byli Jan Matejko, Henryk Sienkiewicz i Maria Skłodowska-Curie, oraz potrafi krótko opowiedzieć o ich twórczości i działalności.	Uczeń wie, kim byli Stanisław Wyspiański, Bolesław Prus, Stanisław Moniuszko, Helena Modrzejewska, potrafi krótko opowiedzieć o ich twórczości i działalności, rozpoznaje najważniejsze obrazy Jana Matejki.	Uczeń rozumie znaczenie rozwoju kultury i nauki dla podtrzymania ducha narodowego.	Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.
<p>Koleją do przodu</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmiany w komunikacji – kolej, parowiec, samochód, samolot 	Uczeń wie, kto i kiedy wynalazł lokomotywę parową.	Uczeń, rozumie, jakie znaczenie miał rozwój transportu w XIX wieku.	Uczeń wymienia pozytywne i negatywne skutki rozbudowy kolei, wie, kiedy pojawiły się pierwsze samochody i samoloty.	Uczeń opowiada o życiu i zagładzie Indian, wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze kanały usprawniające transport morski.
<p>Wycieczka do XIX-wiecznego miasta</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne w przemysłowym mieście XIX wieku 	Uczeń, wie, kim był Stanisław Staszic, wymienia narodowości zamieszkujące Łódź w XIX wieku.	Uczeń wymienia charakterystyczne elementy przemysłowego miasta XIX wieku, charakteryzuje trzy zabory pod względem uprzemysłowienia, opowiada o życiu robotników w XIX-wiecznej Łodzi.	Uczeń wskazuje różnice między miastem w XIX wieku i wcześniejszych epokach, dostrzega wpływ rozwoju przemysłu na życie codzienne ludzi, wskazuje na mapie ośrodki przemysłu na ziemiach polskich w XIX wieku.	Uczeń umie odczytywać i interpretować dane dotyczące rozwoju demograficznego.

<p>Wielka Wojna i sprawa polska</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geneza I wojny światowej, polskie orientacje w przededniu wojny 	<p>Uczeń zna datę rozpoczęcia I wojny światowej, wie, kim był Józef Piłsudski .</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, dlaczego wojnę z lat 1914–1918 nazywamy światową, wskazuje na mapie najważniejszych uczestników wojny, wie, kim był Roman Dmowski.</p>	<p>Uczeń wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej, wyjaśnia termin „wojna pozycyjna”, rozumie znaczenie nowych typów broni dla przebiegu wojny, omawia dwie polskie orientacje polityczne w przededniu wybuchu wojny.</p>	<p>Uczeń omawia podobieństwa i różnice między dwoma polskimi orientacjami politycznymi.</p>
<p>Polacy na frontach Wielkiej Wojny</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • polskie formacje zbrojne, polityka mocarstw wobec sprawy polskiej 	<p>Uczeń wie, kim był Ignacy Paderewski.</p>	<p>Uczeń wymienia skutki ogłoszenia Aktu 5 listopada, wie, jaką rolę odegrał w procesie odzyskania niepodległości Ignacy Paderewski, rozpoznaje mapę ukazującą Europę w czasie I wojny światowej, wskazuje na niej ziemie polskie.</p>	<p>Uczeń opowiada, jak powstały Legiony Polskie, wie, kiedy ogłoszono Akt 5 listopada, wie, kim był Józef Haller.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, jakie znaczenie miał Akt 5 listopada, rozumie znaczenie powstania Komitetu Narodowego Polskiego w procesie odzyskiwania niepodległości.</p>
<p>Budowa nowych granic</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokój wersalski, walka o granice Polski 	<p>Uczeń wyjaśnia, dlaczego Święto Niepodległości przypada 11 listopada.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie terminów „komuniści” i „Armia Czerwona”, zna datę Bitwy Warszawskiej</p>	<p>Uczeń wymienia skutki I wojny światowej, wskazuje na mapie nowe państwa powstałe w jej wyniku, wie, kiedy odbyła się konferencja w Paryżu i jakie były jej postanowienia, pokazuje na mapie granice odrodzonej Polski.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie terminów „propaganda” i „bolszewicy”, wie, kim był Włodzimierz Lenin</p>	<p>Uczeń opowiada o początkach niepodległego państwa polskiego, wie, czym jest plebiscyt.</p> <p>Uczeń wie, kiedy wybuchła rewolucja w Rosji, wymienia przyczyny i skutki wojny Polski z bolszewicką Rosją, opowiada o przebiegu Bitwy Warszawskiej</p>	<p>Uczeń pokazuje na mapie miejsca powstań i plebiscytów z lat 1918–1921, rozumie znaczenie wystąpienia Orląt Lwowskich.</p> <p>Uczeń, rozumie określenie „cud nad Wisłą</p>
<p>II Rzeczpospolita</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • powojenna odbudowa, ustrój polityczny II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń wie, kim był Józef Piłsudski.</p>	<p>Uczeń wie, jaki był ustrój II RP, wie, kim byli Władysław Grabski i Wincenty Witos, wymienia i wskazuje na mapie sąsiadów II RP.</p>	<p>Uczeń omawia sytuację II Rzeczypospolitej w momencie odzyskania niepodległości, wymienia problemy i trudności II Rzeczypospolitej, zna datę przewrotu majowego, wymienia jego przyczyny i skutki.</p>	<p>Uczeń ocenia działania Józefa Piłsudskiego, wskazuje najważniejsze różnice między konstytucjami marcową i kwietniową.</p>
<p>Osiągnięcia II Rzeczypospolitej*</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • port w Gdyni, COP, oświata i kultura 	<p>Uczeń pokazuje na mapie Gdynię i COP.</p>	<p>Uczeń wymienia problemy gospodarcze i kulturowe II Rzeczypospolitej.</p>	<p>Uczeń wie, kim byli Eugeniusz Kwiatkowski, Stefan Żeromski, Władysław Reymont i Julian Tuwim, omawia sytuację oświaty w II Rzeczypospolitej.</p>	<p>Uczeń wie, kim byli Stefan Banach i Janusz Kusociński, rozumie znaczenie budowy Gdyni i COP, dokonuje oceny osiągnięć II Rzeczypospolitej.</p>

<p>II wojna światowa</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● faszystowskie Włochy, nazistowski Niemcy, stalinowski ZSRR, przyczyny II wojny światowej ● sojusz III Rzeszy i ZSRR, wojna obronna Polski ● podbój Europy przez Hitlera ● Walki w ZSRR ● otwarcie drugiego frontu i zakończenie wojny ● walki na Pacyfiku 	<p>Uczeń wie, kim byli Adolf Hitler i Józef Stalin.</p> <p>Uczeń wie, kiedy wybuchła II wojna światowa, zna datę napaści ZSRR na Polskę.</p> <p>Potrafi wymienić państwa podbite przez Hitlera</p> <p>Zna daty rozpoczęcia i zakończenia wojny w Europie</p> <p>Wymienia skutki wojny</p>	<p>Uczeń wie, kim był Benito Mussolini, rozumie i wyjaśnia pojęcia „faszyzm” i „totalitaryzm”, charakteryzuje totalitaryzmy w Niemczech i ZSRR,</p> <p>wymienia chronologicznie działania Hitlera przed wybuchem II wojny światowej.</p> <p>Uczeń zna treść i skutki paktu Ribbentrop–Mołotow, wymienia i wskazuje na mapie miejsca ważniejszych walk podczas wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 roku.</p> <p>Wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew</p>	<p>Uczeń charakteryzuje totalitaryzm we Włoszech, wie, jakie decyzje zapadły w Monachium w 1938 roku.</p> <p>Uczeń zna datę podpisania paktu Ribbentrop–Mołotow.</p> <p>Zna działania na Pacyfiku</p>	<p>Uczeń rozumie zagrożenie, jakim dla Europy były totalitaryzmy.</p> <p>Uczeń rozumie przyczyny klęski poniesionej przez Polskę we wrześniu 1939 roku.</p> <p>Wymienia i omawia etapy walk w Europie oraz na Dalekim Wschodzie</p>
<p>Okupowany kraj</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● polityka Niemiec i ZSRR w stosunku do okupowanych ziem polskich 	<p>Uczeń wie, czym były obozy koncentracyjne, i podaje przykład takiego obozu, wie, czym były getta.</p>	<p>Uczeń wskazuje na mapie granicę między okupacją niemiecką i radziecką w 1939 roku oraz Generalne Gubernatorstwo, opowiada, czym była i jak przebiegała łapanka, opowiada o warunkach życia w getcie, wie, czym był Holokaust, wie, kim była Irena Sendlerowa, zna datę zbrodni katyńskiej.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, kiedy i dlaczego wybuchło powstanie w getcie warszawskim, podaje inne (poza Ireną Sendlerową) przykłady osób ratujących Żydów podczas wojny, opowiada o metodach prześladowań Polaków stosowanych przez niemieckich okupantów.</p>	<p>Uczeń rozumie, jak ważna i trudna była decyzja o wybuchu powstania w getcie warszawskim oraz dlaczego należy pamiętać o zbrodni katyńskiej.</p>
<p>Polskie państwo podziemne</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● różne formy oporu Polaków wobec okupantów 	<p>Uczeń wie, czym były Armia Krajowa i Szare Szeregi.</p>	<p>Uczeń wie, kim byli Cichociemni, opowiada o życiu codziennym i działalności partyzantów, wie, kim byli Stefan Rowecki „Grot”, Jan Bytnar „Rudy”, Tadeusz Zawadzki „Zośka”, Witold Pilecki, oraz opowiada o działalności tych bohaterów.</p>	<p>Uczeń wie, czym było polskie państwo podziemne, wymienia i omawia formy walki Polaków z okupantami, wie, kim byli Henryk Dobrzański „Hubal”, Jan Piwnik „Ponury”, oraz opowiada o działalności tych bohaterów.</p>	<p>Uczeń rozumie znaczenie poznanych bohaterów dla Polski.</p>

<p>Powstanie warszawskie</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny, przebieg i konsekwencje powstania warszawskiego 	<p>Uczeń zna datę dzienną rozpoczęcia powstania warszawskiego.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, na czym polegała akcja „Burza”, wie, ile dni trwało powstanie, zna skutki powstania warszawskiego.</p>	<p>Uczeń wie, kiedy rozegrała się i jakie miała znaczenie bitwa pod Stalingradem, wie, jakie znaczenie miała akcja „Burza”, wie, jaką rolę w powstaniu warszawskim odgrywali harcerze i sanitariuszki, wymienia przyczyny klęski powstania warszawskiego.</p>	<p>Uczeń potrafi odczytać na planie Warszawy przebieg powstania, ocenia powstanie warszawskie.</p>
<p>Podział świata, skutki wojny</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie się powojennego ładu, migracje, zimna wojna 	<p>Uczeń wie, czym jest NATO.</p>	<p>Uczeń wymienia skutki II wojny światowej, wie, że Niemcy były podzielone na RFN i NRD, wie, czym był Układ Warszawski, rozumie pojęcia „żelazna kurtyna”, „zimna wojna”, „wyścig zbrojeń”.</p>	<p>Uczeń pokazuje na mapie szlaki powojennych przesiedleń, opowiada o podziale państwa niemieckiego, wie, kim byli Jurij Gagarin i Neil Armstrong, zna datę lądowania człowieka na Księżycu.</p>	<p>Uczeń opowiada o przyczynach i skutkach podziału państwa niemieckiego, rozumie znaczenie USA w powojennej odbudowie Europy.</p>
<p>Wielka odbudowa</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • granice powojennej Polski, odbudowa kraju ze zniszczeń, przemiany gospodarcze na wsi i w mieście 	<p>Uczeń pokazuje na mapie powojenne granice Polski oraz wymienia jej sąsiadów.</p>	<p>Uczeń wymienia skutki II wojny światowej dla ziem polskich, wie, czym są Ziemie Odzyskane, Pałac Kultury i Nauki w Warszawie, rozumie pojęcie „analfabetyzm”, opowiada o odbudowie kraju ze zniszczeń wojennych.</p>	<p>Uczeń wie, czym była reforma rolna, wie, w jakich okolicznościach powstała Nowa Huta, wie, kim byli „Żołnierze Wyklęci”.</p>	<p>Uczeń wymienia i omawia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim po II wojnie światowej.</p>

<p>Władza i zwykli ludzie</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie się komunistycznej władzy w Polsce <p>Opozycja i Kościół katolicki</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> stosunki władza–kościół, opozycja demokratyczna 	<p>Uczeń wie, kim był Bolesław Bierut, wie, czym była PZPR. Uczeń wie, kim był Jan Paweł II (Karol Wojtyła).</p>	<p>Uczeń zna pojęcia „Milicja Obywatelska” i „cenzura”, wymienia najważniejsze uroczystości państwowe obchodzone w PRL. Uczeń zaznacza na osi czasu daty najważniejszych wystąpień społecznych przeciw władzom PRL, wie, kim był Stefan Wyszyński, wie, czym były obchody tysiąclecia chrztu Polski, rozumie i wyjaśnia termin „opozycja”, wie, kiedy wybrano Karola Wojtyłę na papieża.</p>	<p>Uczeń opowiada, jak komuniści przejęli władzę w Polsce, podaje przykłady komunistycznej propagandy. Uczeń zna daty najważniejszych wystąpień społecznych przeciw władzom PRL, rozumie i wyjaśnia termin „KOR”.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, na czym polegała zależność PRL od ZSRR, wie, kim był Jan Rodowicz „Anoda”. Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce.</p>
<p>Solidarność ludzi wolnych</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> powstanie „Solidarności”, stan wojenny 	<p>Uczeń zna daty powstania „Solidarności” i wprowadzenia stanu wojennego.</p>	<p>Uczeń wie, kim byli Wojciech Jaruzelski, Lech Wałęsa i Jerzy Popiełuszko.</p>	<p>Uczeń wymienia główne postanowienia porozumień sierpniowych, podaje przyczyny i skutki wprowadzenia stanu wojennego.</p>	<p>Uczeń wymienia przyczyny kryzysu gospodarczego w PRL na przełomie lat 70. i 80. XX wieku, ocenia wprowadzenie stanu wojennego.</p>
<p>Polska państwem demokratycznym</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> okrągły stół, przemiany polityczne i gospodarcze po 1989 roku 	<p>Uczeń zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów do parlamentu, wie, kim był Lech Wałęsa.</p>	<p>Uczeń wymienia przyczyny zorganizowania i postanowienia okrągłego stołu, zna datę rozpoczęcia obrad okrągłego stołu, wie, kim był Tadeusz Mazowiecki, wymienia zmiany polityczne i gospodarcze, które zaszły w wyniku przemian lat 1989–1990.</p>	<p>Uczeń dostrzega związek między działalnością „Solidarności” a obaleniem komunizmu w Polsce, zna datę pierwszych wolnych wyborów prezydenckich w Polsce, wie, kim był Leszek Balcerowicz, rozumie symboliczne znaczenie kształtu okrągłego stołu.</p>	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić, dlaczego wybory 4 czerwca nie były w pełni wolne, potrafi ocenić przemiany z lat 1989–1990.</p>

<p>Ustrój państwa polskiego</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • władza ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska 	<p>Uczeń wie, czym jest konstytucja, wie, kto w Polsce sprawuje urząd prezydenta.</p>	<p>Uczeń dzieli władzę na ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską, wie, które organy sprawują w Polsce władzę ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską, odróżnia demokrację pośrednią od bezpośredniej, wie, czym są: ustawa, cisza wyborcza, referendum, wie, kto w Polsce sprawuje urząd premiera.</p>	<p>Uczeń podaje przykłady ustroju republikańskiego w historii, wymienia zadania poszczególnych władz we współczesnej Polsce, wie, czym jest Trybunał Konstytucyjny, wie, kto w Polsce sprawuje urząd marszałka sejmu.</p>	<p>Uczeń zna datę uchwalenia aktualnej konstytucji RP, wyjaśnia, dlaczego media nazywane są czwartą władzą.</p>
<p>Bądźmy samorządni</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania i działanie samorządu lokalnego w Polsce 	<p>Uczeń pokazuje na mapie województwo, w którym mieszka.</p>	<p>Uczeń wie, czym są władze samorządowe i w jakim celu zostały powołane, zna podział administracyjny kraju, pokazuje na mapie powiat i gminę, w których mieszka, wie, czym jest organizacja pozarządowa.</p>	<p>Uczeń wymienia przykłady organizacji pozarządowych.</p>	<p>Uczeń wymienia zadania województwa, powiatu i gminy.</p>
<p>Prawa i obowiązki obywatela</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawa człowieka, prawa i obowiązki obywatela RP, prawa dziecka 	<p>Uczeń wymienia podstawowe prawa człowieka.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, czym różni się znaczenie słów „człowiek” i „obywatel”, wymienia główne prawa i obowiązki obywatela RP, wie, jakie prawa mu przysługują z racji tego, że jest dzieckiem, i gdzie zostały one zapisane.</p>	<p>Uczeń zna dokumenty, w których spisane zostały prawa człowieka, podaje przykłady łamania praw człowieka i łamania praw dziecka.</p>	<p>Uczeń rozumie rolę Dekalogu w kształtowaniu się koncepcji praw człowieka, zna daty uchwalenia najważniejszych dokumentów, w których spisane zostały prawa człowieka, potrafi zadziałać, gdy są łamane prawa dziecka, wie, jakie funkcje pełnią Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka.</p>
<p>Jesteśmy w Unii Europejskiej i NATO</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geneza i główne zadania UE i NATO 	<p>Uczeń zna datę przystąpienia Polski do UE, wie, które miasto jest główną siedzibą władz UE, rozpoznaje symbole UE i NATO.</p>	<p>Uczeń zna datę przystąpienia Polski do NATO, wymienia pozytywne i negatywne strony członkostwa Polski w UE i NATO, wie, czym jest Parlament Europejski, wskazuje na mapie państwa należące do UE, wie, jaki utwór jest hymnem UE.</p>	<p>Uczeń opowiada o historii UE, wskazuje na mapie państwa należące do NATO.</p>	<p>Uczeń ocenia członkostwo Polski w UE i NATO.</p>
<p>Świat stał się mniejszy</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • globalizacja i jej konsekwencje 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić sformułowanie „świat stał się mniejszy”.</p>	<p>Uczeń wie, czym są kultura masowa i globalizacja, wymienia dobre i złe strony globalizacji.</p>	<p>Uczeń podaje przykłady kultury masowej i globalizacji, dostrzega szanse i zagrożenia związane z globalizacją.</p>	<p>Uczeń dostrzega różnice między kulturą wyższą i niższą, wie, czym jest Bank Światowy.</p>

Problemy współczesnej Polski	Uczeń wie, czym jest Polonia.	Uczeń wymienia najważniejsze problemy współczesnej Polski, wymienia przyczyny współczesnej emigracji Polaków, wskazuje na mapie państwa, w których znajdują się największe skupiska Polaków.	Uczeń zastanawia się nad sposobami zaradzenia problemom współczesnej Polski, potrafi rozpoznać i nazwać różne formy protestów społecznych.	Uczeń dostrzega w swoim najbliższym otoczeniu przejawy problemów współczesnej polski.
Zagadnienia:	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Tematyka: • problemy polskiego społeczeństwa początków XXI wieku, Polonia we współczesnym świecie				
Zagrożenia współczesnego świata Zagadnienia: • zanieczyszczenie środowiska, wojny, terroryzm, głód, epidemie	Uczeń , wie, czym jest terroryzm.	Uczeń wymienia największe zagrożenia współczesnego świata, wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych i najważniejszych zamachów terrorystycznych, wie, czym jest pandemia.	Uczeń podaje przykłady osób i organizacji walczących ze współczesnymi zagrożeniami.	Uczeń samodzielnie poszukuje rozwiązań współczesnych globalnych problemów.

1. Rozwój państwa rzymskiego początki Rzymu, Rzym królewski, republika, cesarstwo	Uczeń wie, kim był Romulus.	Uczeń potrafi wskazać na mapie Rzym.	Uczeń wymienia chronologicznie ustroje Rzymu.	Uczeń krótko charakteryzuje ustroje Rzymu.
2. Miasto na siedmiu wzgórzach. drogi rzymskie, handel, życie codzienne, Juliusz Cezar	Uczeń wie, co to jest triumf i Forum Romanum.	Uczeń potrafi opowiedzieć, jak budowano rzymskie drogi.	Uczeń omawia codzienne zajęcia mieszkańców Rzymu.	Uczeń rozumie znaczenie dróg dla rozwoju imperium .
3. Rzymianina dzień powszedni. prawo rzymskie, termy, igrzyska, niewolnictwo	Uczeń wie, co to jest niewolnik.	Uczeń wie, co to są termy, gladiator, akwedukt, umie wymienić najważniejsze osiągnięcia kultury starożytnego Rzymu.	Uczeń rozumie znaczenie niewolnictwa w państwie rzymskim.	Uczeń umie wymienić najważniejsze osiągnięcia kultury starożytnego Rzymu w odniesieniu do współczesności.
4. Rzymianin zostaje chrześcijaninem. Narodziny chrześcijaństwa, apostołowie, ewangelia, prześladowania	Uczeń wie, kim był Jezus i święty Paweł.	Uczeń umie wskazać najważniejsze zasady chrześcijaństwa .	Uczeń wymienia najważniejszych rzymskich bogów.	Uczeń rozumie znaczenie chrześcijaństwa dla rozwoju Rzymu i dalszej historii ludzkości.
5. Upadek cesarstwa rzymskiego. cesarstwo zachodnie, wschodnie, barbarzyńcy,	Uczeń wie, co to jest legion rzymski. Zna datę 476 r.	Uczeń wie, co to jest taran, katapulta.	Uczeń zna datę upadku zachodniego cesarstwa rzymskiego, rozumie znaczenie armii w historii Rzymu.	Uczeń umie wymienić przyczyny podziału imperium i upadku cesarstwa zachodniego.
6. Legendarne początki legendy polskie	Uczeń wie, co to jest legenda.	Uczeń zna i potrafi opowiedzieć legendę o Lechu, Czechu i Rusie i o Piaście Kołodzieju i Popielu.	Uczeń rozumie znaczenie legend w poznawaniu historii.	Uczeń zna legendy związane ze swoim miejscem zamieszkania.
7. W państwie Mieszka I Gniezno, państwo Mieszka	Uczeń wie, co to jest plemię.	Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I, opowiada, jak wyglądało życie codzienne ludzi w czasach Mieszka I.	Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I, wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich.	Uczeń odróżnia źródła historyczne od legendy.
8. Czasy Bolesława Chrobrego zjazd gnieźnieński	Uczeń wie, kim był święty Wojciech i kto to jest patron.	Uczeń zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego, opowiada o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.	Uczeń pokazuje na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski, wymienia postanowienia zjazdu w Gnieźnie .	Uczeń rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego, podejmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego.
9. Rozbicie dzielnicowe Polska dzielnicowa, drogi ku zjednoczeniu,	Uczeń wie, kim był Bolesław Krzywousty oraz Władysław	Uczeń zna datę koronacji Władysława Łokietka, wie, kim byli Tatarzy, zna legendę o hejnale z Wieży Mariackiej,	Uczeń zna datę testamentu Bolesława Krzywoustego, sprowadzenia Krzyżaków do	Uczeń wie, komu przypadły poszczególne dzielnice.

Władysław Łokietek	Łokietek i czego dokonali.	wie, kim byli Krzyżacy, wyjaśnia, skąd się wzięli w Polsce.	Polski, bitwy pod Legnicą, wymienia przyczyny i skutki rozbicia dzielnicowego, pokazuje dzielnicę na mapie.	
10. Państwo Kazimierza Wielkiego Akademia Krakowska, uczta u Wierzyńka	Uczeń wie, kim był Kazimierz Wielki.	Uczeń wymienia osiągnięcia Kazimierza Wielkiego, wie, kim był Wierzynek, zna datę założenia Akademii Krakowskiej, opowiada o życiu średniowiecznych żaków.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przez niego przyłączone, omawia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	Uczeń rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i potrafi je ocenić, zna najważniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej.
11. Życie codzienne w klasztorze zajęcia mnichów, zakon, reguła, ubóstwo	Uczeń wie, co to jest klasztor, wymienia zajęcia zakonników.	Uczeń zna takie pojęcia, jak: opat, relikwie, wymienia elementy średniowiecznego klasztoru, omawia zajęcia zakonników, wymienia średniowieczne zakony, opowiada o przepisywaniu ksiąg.	Uczeń omawia funkcje elementów średniowiecznego klasztoru, wie, kim był św. Benedykt.	Uczeń rozpoznaje mnichów po stroju, rozumie znaczenie klasztorów w średniowieczu.
12. Rycerze i turnieje zamek średniowieczny i jego mieszkańcy	Uczeń wie, kto to jest paż i giermek, wie co to jest herb, turniej i pasowanie na rycerza, wymienia elementy budowy zamku.	Uczeń potrafi opisać herb, turniej i pasowanie na rycerza, podaje przykładowe zasady kodeksu rycerskiego, opisuje elementy budowy zamku.	Uczeń opowiada o Zawiszu Czarnym, rozumie znaczenie powiedzenia „polegać jak na Zawiszy”.	Uczeń rozumie znaczenie kodeksu rycerskiego.
13. Zakony rycerskie krucjaty, Ziemia Święta, konsekwencje krucjat	Uczeń wie, kim byli Arabowie, co to jest krucjata i krzyżowiec.	Uczeń wskazuje na mapie Ziemię Świętą i Jerozolimę, wie, co to jest islam, zna zakony rycerskie.	Uczeń krótko charakteryzuje religię muzułmanów, wymienia przyczyny i skutki wypraw krzyżowych, krótko charakteryzuje zakony rycerskie.	Uczeń dokonuje samodzielnej oceny wypraw krzyżowych.
14. W cieniu średniowiecznej katedry miasto średniowieczne	Uczeń wie, jak wyglądało miasto w średniowieczu, wie, co to jest ratusz i mieszczanie, wymienia podstawowe zajęcia mieszkańców miast.	Uczeń wskazuje na planie miasta najważniejsze jego elementy: rynek, ulice, kościół, mury miejskie, wie co to jest jarmark, fosa, cech, rzemieślnicy.	Uczeń rozróżnia grupy mieszczan, wymienia ich zajęcia, przedstawia różnice między miastem średniowiecznym i współczesnym.	Uczeń porównuje życie średniowiecznych mnichów, rycerzy i mieszczan.
15. Style romański i gotycki cechy stylów romańskiego i gotyckiego – porównanie	Uczeń rozpoznaje budowle w stylu romańskim i gotyckim, wie, kim byli pątnicy i co to są relikwie.	Uczeń wskazuje i nazywa podstawowe cechy stylów romańskiego i gotyckiego.	Uczeń wymienia najważniejsze polskie zabytki sztuki średniowiecznej, opowiada o kulturze średniowiecznej.	Uczeń wymienia zabytki sztuki średniowiecznej, które znajdują się w najbliższej dla ucznia okolicy.
16. Życie codzienne średniowiecznej wsi	Uczeń wymienia podstawowe zajęcia chłopów w średniowieczu, wie, kto to jest	Uczeń wie, jaki był podział pracy między mężczyzn, kobiety i dzieci, opisuje chłopskie domostwa,	Uczeń wie, jakie miał obowiązki i przywileje sołtys, porównuje wieś średniowieczną ze współczesną,	Uczeń porównuje życie średniowiecznych mnichów, rycerzy, chłopów i mieszczan.

warunki życia wsi średniowiecznej	sołtys.	wymienia podstawowe potrawy średniowiecznych chłopów.	wymienia chłopskie powinności wobec właściciela wsi.	
17. Unia dwóch państw Jadwiga, Jagiełło, przyczyny unii z Litwą	Uczeń wie, kim była królowa Jadwiga i Władysław Jagiełło.	Uczeń zna legendę o klamercie królowej Jadwigi, wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie, zna datę zawarcia unii w Krewie.	Uczeń wie, dlaczego królowa Jadwiga zasiadła na polskim tronie, zna herb Litwy i Królestwa Polskiego, wymienia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej.	Uczeń dokonuje samodzielnej oceny unii w Krewie.
18. Wielka wojna z Krzyżakami przyczyny i skutki bitwy pod Grunwaldem	Uczeń wie, kim byli Krzyżacy, zna datę, bitwy pod Grunwaldem, , potrafi odczytać plan bitwy pod Grunwaldem, wie, co to była wojna trzynastoletnia, zna jej datę i skutek.	Uczeń zna przebieg bitwy pod Grunwaldem, opowiada o bitwie pod Grunwaldem.	Uczeń wie, kim byli Kawalerowie Mieczowi, opowiada, jak Krzyżacy założyli swoje państwo, wskazuje na mapie Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald, wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny, zna obraz Jana Matejki i wie o powieści Henryka Sienkiewicza.	Uczeń zna znaczenie bitwy pod Grunwaldem.
19. Renesans w Europie powstanie renesansu, Leonardo da Vinci	Uczeń wskazuje na osi czasu okres trwania renesansu w Europie, wie, kim byli Leonardo da Vinci i Michał Anioł.	Uczeń zna i wyjaśnia pojęcia: humanista, renesans, człowiek renesansu, wie, dlaczego renesans rozpoczął się we Włoszech.	Uczeń rozpoznaje najważniejsze dzieła renesansu: kopułę katedry we Florencji, Pietę Watykańską, <i>Monę Lisę</i> , <i>Damę z łasiczką</i> .	Uczeń rozpoznaje najważniejsze dzieła renesansu niepokazane w podręczniku.
20. Odkrywanie Nowego Świata Krzysztof Kolumb, Nowy Świat, Indianie	Uczeń wie, kim był Krzysztof Kolumb, zna datę odkrycia Ameryki.	Uczeń wie, kim był Ferdynand Magellan, zna datę pierwszej podróży dookoła świata, wymienia przyczyny i skutki odkryć geograficznych, wskazuje na mapie drogę wyprawy Kolumba i Magellana.	Uczeń zna i opisuje kulturę Ameryki prekolumbijskiej, wie, kim był Vasco da Gama, wskazuje na mapie drogę jego wyprawy.	Uczeń samodzielnie dokonuje oceny odkryć geograficznych.
21. Wawel królewski złotego wieku dwór Jagiellonów	Uczeń wie, kim był Zygmunt Stary, Zygmunt August, opowiada o życiu codziennym na wawelskim dworze.	Uczeń wie, kim byli Bona Sforza, Jan Kochanowski i Mikołaj Rej, zna i wyjaśnia pojęcie „złoty wiek”, wie, skąd się wzięła nazwa włoszczyzna.	Uczeń rozpoznaje najważniejsze zabytki architektury renesansowej: krużganki wawelskie i ratusz w Poznaniu, opowiada o życiu codziennym na wawelskim dworze.	Uczeń wie, kim był Stańczyk i rozpoznaje jego wizerunek na obrazie Matejki.
22. Astronom, który poruszył Ziemię Mikołaj Kopernik	Uczeń wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik.	Uczeń potrafi opowiedzieć o życiu Mikołaja Kopernika.	Uczeń opowiada o studiach Mikołaja Kopernika, wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem, objaśnia teorię heliocentryczną, na przykładzie Kopernika wyjaśnia, kim był w XVI wieku człowiek renesansu.	Uczeń potrafi wyjaśnić, czy Mikołaj Kopernik był Polakiem i dlaczego.

<p>23. Szlachcic – rycerz i obywatel</p> <p>obowiązki szlachecka wobec państwa</p>	<p>Uczeń wie, co to jest husaria , pospolite ruszenie i sejmik.</p>	<p>Uczeń wie, skąd się wzięła szlachta i jakie miała obowiązki, zna podział stanu szlacheckiego ze względu na majątek, wie, co to jest trybunał.</p>	<p>Uczeń wie, czym były przywileje , odróżnia senat od izby poselskiej i sejmu, porównuje sejm dawny ze współczesnym.</p>	<p>Uczeń rozumie znaczenie przywilejów w rozwoju stanu szlacheckiego, dostrzega związek między polityką dawną a współczesną.</p>
<p>24. Rzeczpospolita wielu narodów</p> <p>unia lubelska</p>	<p>Uczeń wie, kim był Zygmunt August.</p>	<p>Uczeń zna datę i postanowienia unii lubelskiej, wymienia narodowości zamieszkujące Rzeczpospolitą.</p>	<p>Uczeń wie, kim była Barbara Radziwiłłówna, pokazuje na mapie Koronę i Wielkie Księstwo Litewskie, rozpoznaje świątynie różnych wyznań, opowiada o polskiej tolerancji.</p>	<p>Uczeń pokazuje na mapie ziemie dołączone do Korony, rozumie nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów i wyjaśnia jej znaczenie, wie, czym była konfederacja warszawska.</p>
<p>25. Szlachta wybiera królów</p> <p>elekcja, pole elekcyjne, koronacja, sejm, rząd, prezydent</p>	<p>Uczeń zna pierwszych królów elekcyjnych.</p>	<p>Uczeń wie, dlaczego wprowadzono w Polsce wolną elekcję, zna dokonania pierwszych królów elekcyjnych, zna datę pierwszej wolnej elekcji, wie czym są artykuły henrykowskie, opowiada, jak przebiegała elekcja, wie, kto mógł wybierać króla na elekcji.</p>	<p>Uczeń wie, czego dotyczyły artykuły henrykowskie, wie, co to jest trójpodział władz i rozumie jego znaczenie.</p>	<p>Uczeń porównuje władzę współczesną z dawną, porównuje wybory współczesne z wolną elekcją.</p>
<p>26. Życie codzienne w szlacheckim dworze i *Jak żyli magnaci?</p> <p>folwark, pańszczyzna, spichlerz, spław Wisłą do Gdańska oraz lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne</p>	<p>Uczeń wie, jak wyglądał dwór szlachecki.</p>	<p>Uczeń opowiada, jak wyglądał dwór szlachecki, wie, co to jest pańszczyzna i folwark, omawia wygląd i zasady funkcjonowania folwarku, wie, kim byli flisacy.</p>	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić termin „spichlerz Europy”, rozumie znaczenie handlu zbożem dla gospodarki Rzeczpospolitej.</p>	<p>Uczeń opisuje wygląd magnackiej rezydencji, wie, kim był Jan Zamoyski, wymienia podstawowe zajęcia magnatów.</p>
<p>27. W kraju skrzydlatych jeźdźców</p> <p>potop szwedzki</p>	<p>Uczeń wie, co to jest husaria i jak wyglądał husarz, wie, kim był Jan Kazimierz.</p>	<p>Uczeń wie, kim był Stefan Czarniecki, podaje przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich, zna datę rozpoczęcia i zakończenia potopu, zna słowo drugiej zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego”.</p>	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić termin „potop szwedzki”, wie, co to jest unia personalna.</p>	<p>Uczeń zna rodowód Zygmunta III Wazy, rozumie znaczenie obrony Częstochowy, rozumie treść drugiej zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego” .</p>
<p>28. Zwycięstwo pod Wiedniem</p> <p>Jan III Sobieski</p>	<p>Uczeń zna datę bitwy pod Wiedniem.</p>	<p>Uczeń wie, kim byli janczarzy, Tatarzy, wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-tureckich, rozpoznaje na ilustracji pałac w Wilanowie, wskazuje bryłę pałacu i ogród.</p>	<p>Uczeń zna datę bitwy pod Cecorą i Chocimiem, potrafi objaśnić termin „Lew Lechistanu”, na podstawie planu opowiada o przebiegu bitwy pod Wiedniem, wie, co to jest Wersal.</p>	<p>Uczeń samodzielnie dokonuje oceny udziału Rzeczpospolitej w bitwie pod Wiedniem.</p>
<p>29. Czasy stanisławowskie</p>	<p>Uczeń wie, kiedy powołano Komisję Edukacji Narodowej.</p>	<p>Uczeń wymienia osiągnięcia kulturalne króla Stanisława Augusta</p>	<p>Uczeń wie, kim był Ignacy Krasicki i Grzegorz Piramowicz,</p>	<p>Uczeń znajduje analogie między kulturą polską i europejską.</p>

obiady czwartkowe, KEN, Canaletto		Poniatowskiego, wie, kim był Marcello Bacciarelli i Canaletto, rozpoznaje na ilustracji Pałac na Wodzie w Łazienkach Królewskich w Warszawie, wie, co to jest oświecenie i klasycyzm.	wie, w jakim celu powołano Komisję Edukacji Narodowej, wie, co to jest Szkoła Rycerska i Collegium Nobilium.	
30. „Witaj majowa jutrzeńko...” <i>Konstytucja 3 maja</i>	Uczeń zna dokładną datę uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji, potrafi wymienić trzech zaborców.	Uczeń zna datę pierwszego rozbioru, wymienia przyczyny I rozbioru i zwołania Sejmu Czteroletniego, wymienia najważniejsze reformy <i>Konstytucji 3 maja</i> .	Uczeń potrafi wskazać na mapie ziemie zabrane w I rozbiorze, wie, co Sejm Czteroletni uchwalił z sprawie mieszczan i dlaczego, wie, dlaczego 3 maja obchodzone jest Święto Narodowe.	Uczeń samodzielnie dokonuje oceny dzieła <i>Konstytucji 3 maja</i> .
31. Insurekcja kościuszkowska naczelnik powstania, kosynierzy, III rozbiór oraz lekcja dodatkowa, ciekawostki historyczne	Uczeń wie, kim był Tadeusz Kościuszko, zna datę insurekcji kościuszkowskiej.	Uczeń zna datę i przyczynę II rozbioru, wie, co to jest insurekcja, kosynierzy.	Uczeń potrafi wyjaśnić, dlaczego Kościuszkę nazywamy bohaterem dwóch narodów, opowiada o bitwie pod Raclawicami.	Uczeń potrafi dokonać oceny insurekcji wskazując na jej mocne i słabe strony, wie, czym był order <i>Virtuti Militari</i> , wie, jakie miało znaczenie przyznawanie orderów i podaje przykłady odznaczeń.
32. Upadek Rzeczypospolitej upadek państwa, rozbiory, granice rozbiorowe	Uczeń zna datę III rozbioru Polski.	Uczeń wymienia przyczyny upadku Rzeczypospolitej, wie, co to jest abdykacja i anarchia.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie zagarnięte w kolejnych rozbiorach przez poszczególne państwa.	Uczeń zastanawia się, czy i jak można było uniknąć rozbiorów.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA PIĄTA

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. Historia... Co to takiego? Zagadnienia: – historia jako dzieje, przeszłość, epoki historyczne.	Uczeń wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk.	Uczeń umie krótko scharakteryzować epoki historyczne.	Uczeń wyjaśnia, po co uczy się historii.	Uczeń rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość, – rozumie wpływ współczesnych zdarzeń – także z życia ucznia – na kształtowanie się przyszłej historii.
2. Wśród starych ksiąg, obrazów i budowli Zagadnienia: – źródła historyczne	Uczeń wie, co to jest źródło historyczne, legenda i zabytek.	Uczeń wie, jakie funkcje pełni muzeum, umie podzielić źródła historyczne na pisane i niepisane.	Uczeń umie wskazać inne formy poznawania historii (film, obraz), rozumie znaczenie źródeł historycznych dla pracy historyka.	Uczeń umie odczytać informacje z ilustracji przedstawiającej źródło niepisane., Rozumie, dlaczego należy chronić źródła historyczne.

<p>3. Historia zegara i nie tylko...</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>– chronologia, tysiąclecie, era, przed naszą erą</p>	<p>Uczeń wie, jakie są rodzaje zegarów, umie wskazać podstawowe podziały czasu (wiek, era itp.).</p>	<p>Uczeń umieszcza wydarzenia na linii chronologicznej</p> <p>wie, co to jest chronologia.</p>	<p>Uczeń wie, w jakim celu i gdzie wynaleziono kalendarz,</p> <p>rozumie, jakie ma znaczenie chronologia w nauce historii.</p>	<p>Uczeń rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas przed naszą erą.</p>
<p>4. Kiedy to było? Obliczanie czasu.</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>– określanie wieku, ery, obliczanie upływu czasu między wiekami</p>	<p>Uczeń umie wskazać podstawowe podziały czasu (wiek, era itp.).</p>	<p>Uczeń wie, co to jest chronologia, umie określić na podstawie daty wiek i jego połowę.</p>	<p>Uczeń umie obliczyć upływ czasu między wydarzeniami p.n.e. i n.e.</p>	<p>Uczeń rozumie, jakie ma znaczenie chronologia w nauce historii.</p>
<p>5. Palcem po mapie</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>– mapa historyczna, – rodzaje map historycznych</p>	<p>Uczeń wie, co to jest mapa. Wie, co to jest tytuł mapy i legenda.</p>	<p>Uczeń wie, jakie są rodzaje map. Umie wskazać na mapie konkretne miejsca i określić ich przynależność państwową.</p>	<p>Uczeń umie odróżnić od siebie rodzaje map. Umie wskazać starą mapę i różnice między mapą dawną i współczesną.</p>	<p>Uczeń rozumie znaczenie czytania mapy dla poznania zjawisk i procesów historycznych.</p>
<p>6. Każdy człowiek jest inny</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>– odmienność i неповtarzalność człowieka</p>	<p>Uczeń wie, czym ludzie różnią się między sobą.</p>	<p>Uczeń wie, co to jest tolerancja.</p>	<p>Uczeń umie wskazać różnice między ludźmi oraz zauważyć wynikające z nich korzyści i trudności. Rozumie, że należy szanować innych bez względu na wiek, wygląd czy przekonania.</p>	<p>Uczeń umie odróżnić tolerancję od akceptacji.</p>
<p>7. W domu, w szkole, w społeczeństwie</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>– rodzina, – społeczność szkolna, – społeczeństwo, – prawa i obowiązki ucznia</p>	<p>Uczeń wie, co to jest społeczeństwo i grupa społeczna i jakie są podstawowe rodzaje grup społecznych.</p>	<p>Uczeń umie wskazać przykłady społeczeństw i grup społecznych, – umie określić, do jakich grup sam należy i jaka pełni w nich funkcję, – umie określić podstawowe funkcje rodziny.</p>	<p>Uczeń umie wskazać przywódcę oraz określić role członków grupy społecznej, – rozumie potrzebę życia ludzi w grupach, – rozumie konieczność udziału w wyborach (na razie do samorządu szkolnego).</p>	<p>Uczeń rozumie znaczenie grupy społecznej w życiu codziennym (zwłaszcza znaczenie szkoły i rodziny).</p>
<p>8. Ja i moja historia</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>– tradycja rodzinna, – pokolenie</p>	<p>Uczeń wie, co to jest pamiątka rodzinna, zwyczaj, drzewo genealogiczne i rodowód.</p>	<p>Uczeń umie odróżnić pamiątkę od zwyczaju oraz drzewo genealogiczne od rodowodu, – umie podać przykład pamiątki i zwyczaju z swojej rodziny.</p>	<p>Uczeń umie narysować rodowód i drzewo genealogiczne.</p>	<p>Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.</p>
<p>9. Moja ojczyzna</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>– godło, flaga, hymn</p>	<p>Uczeń wie, jakie miasto jest stolicą Polski, jakie są polskie symbole narodowe.</p>	<p>Uczeń umie wymienić sąsiadów Polski.</p>	<p>Uczeń umie wskazać na mapie sąsiadów Polski.</p>	<p>Uczeń rozumie konieczność zdobywania wiedzy o ojczyźnie. Zna historię narodowego godła.</p>

państwowy – historia orła – sąsiedzi Polski				
10. Polska niejedno ma imię	Uczeń zna pojęcia: region, gwara, strój regionalny, mniejszość narodowa.	Uczeń umie wskazać na mapie i nazwać najważniejsze polskie regiony oraz region, w którym mieszka.	Uczeń umie wskazać na mapie i nazwać wszystkie polskie regiony.	Uczeń rozumie znaczenie lokalnych zwyczajów dla budowania kultury polskiej.
11. Moja wielka i mała ojczyzna Zagadnienia: – mój region, – mała ojczyzna	Uczeń wie, co to jest ojczyzna i patriotyzm.	Uczeń wie, co to jest mała ojczyzna.	Uczeń rozumie znaczenie „małej ojczyzny” w swoim życiu i w historii.	Uczeń umie znaleźć informacje na temat swojej „małej ojczyzny”, interesuje się życiem lokalnym.
12. Bardzo dawna historia człowieka Zagadnienia: – prehistoria	Uczeń potrafi wymienić zajęcia człowieka pierwotnego i wie, jakie były funkcje ognia.	Uczeń wymienia najpowszechniejsze narzędzia człowieka pierwotnego i wie, co zmieniło życie człowieka pierwotnego.	Uczeń wie, z czego człowiek dawniej wykonywał narzędzia.	Uczeń potrafi opowiedzieć o początkach rolnictwa i hodowli.
13. Nad wielkimi rzekami. Zagadnienia: – pierwsze cywilizacje, – rolnictwo, – rola wielkich rzek,	Uczeń wymienia role rzeki w starożytności	Uczeń potrafi wskazać na mapie Nil i Mezopotamię - wie, kim byli Sumerowie	Uczeń wymienia osiągnięcia starożytnych Sumerów.	Uczeń potrafi opowiedzieć o znaczeniu pierwszych cywilizacji nad wielkimi rzekami.
14. Historia pisma Zagadnienia: – alfabety: fenicki, grecki, łaciński, współczesny	Uczeń wie, kiedy wynaleziono pismo.	Uczeń rozumie, do czego służyło pismo.	Uczeń wymienia rodzaje pisma w kolejności chronologicznej.	Uczeń wie, w jaki sposób odczytano hieroglify.
15. Na rydwanie faraona. Zagadnienia: – faraon, rydwan, hieroglify, piramidy	Uczeń wie, kim był faraon i do czego służyły piramidy.	Uczeń potrafi wskazać na mapie Nil i Egipt oraz wymienić grupy społeczne starożytnego Egiptu i krótko je scharakteryzować.	Uczeń wie, z czego i jak Egipcjanie robili zwoje do pisania.	Uczeń wie, kim był faraon Tutanchamon.
16. A tymczasem na ziemiach polskich...* Zagadnienia: – Biskupin, – zajęcia ludności	Uczeń wymienia zajęcia mieszkańców Biskupina.	Uczeń potrafi na podstawie rysunku opisać gród w Biskupinie.	Uczeń wskazuje przyczyny upadku Biskupina.	Uczeń wie, kiedy powstała osada w Biskupinie i kto ją odkrył.
17. Grecja i jej mieszkańcy. Zagadnienia:	Uczeń potrafi wskazać na mapie Grecję.	Uczeń wie, czym zajmowali się starożytni Grecy.	Uczeń umie wskazać przyczyny Wielkiej Kolonizacji.	Uczeń rozumie związek między położeniem geograficznym a rozwojem państwa i życiem

– położenie Grecji, – uksztaltowanie terenu, – rola żeglowania				mieszkańców.
18. Greckie wychowanie. Zagadnienia: – wychowanie spartańskie, – hoplici, – igrzyska olimpijskie	Uczeń wie, co oznacza zwrot „spartańskie wychowanie”.	Uczeń wie, co oznacza zwrot „wróc z tarczą lub na tarczy”, wskazuje na mapie Spartę i Olimpię.	Uczeń umie opowiedzieć o spartańskim modelu wychowania i starożytnych igrzyskach sportowych.	Uczeń rozumie znaczenie sportu w życiu starożytnych Greków i współczesnych.
19. W Atenach Peryklesa Zagadnienia: – sztuka grecka, – filozofia, – demokracja	Uczeń wie, kim był Sokrates i Atena.	Uczeń wie, kim był Fidiasz i Perykles.	Uczeń umie objaśnić funkcje świątyni i agory.	Uczeń rozumie znaczenie osiągnięć starożytnych Greków dla kolejnych epok, w tym dla współczesności.
20. W świecie greckich bogów Zagadnienia: – bogowie olimpijscy, – teatr grecki	Uczeń wie, kim był Herakles, Odyseusz, Zeus, wie, co to był teatr w starożytnej Grecji.	Uczeń umie rozpoznać greckich bogów po ich atrybutach.	Uczeń umie opowiedzieć historię Heraklesa i Odyseusza.	Uczeń rozumie znaczenie osiągnięć starożytnych Greków dla kolejnych epok, w tym współczesności.
21. Rozwój państwa rzymskiego Zagadnienia: – początki Rzymu, – Rzym królewski, – republika, – cesarstwo	Uczeń wie, kim był Romulus.	Uczeń potrafi wskazać na mapie Rzym.	Uczeń wymienia chronologicznie ustroje Rzymu.	Uczeń krótko charakteryzuje ustroje Rzymu.
22. Miasto na siedmiu wzgórzach. Zagadnienia: – drogi rzymskie, – handel, życie codzienne, – Juliusz Cezar	Uczeń wie, co to jest triumf i Forum Romanum.	Uczeń potrafi opowiedzieć, jak budowano rzymskie drogi.	Uczeń omawia codzienne zajęcia mieszkańców Rzymu.	Uczeń rozumie znaczenie dróg dla rozwoju imperium .
23. Rzymianina dzień powszedni. Zagadnienia: – prawo rzymskie, – termy, igrzyska, niewolnictwo	Uczeń wie, co to jest niewolnik.	Uczeń wie, co to są termy, gladiator, akwedukt, umie wymienić najważniejsze osiągnięcia kultury starożytnego Rzymu.	Uczeń rozumie znaczenie niewolnictwa w państwie rzymskim.	Uczeń umie wymienić najważniejsze osiągnięcia kultury starożytnego Rzymu w odniesieniu do współczesności.
24. Rzymianin zostaje	Uczeń wie, kim był Jezus i	Uczeń umie wskazać	Uczeń wymienia najważniejszych	Uczeń rozumie znaczenie

<p>chrześcijaninem. Zagadnienia: – narodziny chrześcijaństwa, – apostołowie, – ewangelia, – prześladowania</p>	<p>święty Paweł.</p>	<p>najważniejsze zasady chrześcijaństwa .</p>	<p>rzymskich bogów.</p>	<p>chrześcijaństwa dla rozwoju Rzymu i dalszej historii ludzkości.</p>
<p>25. Upadek cesarstwa rzymskiego. Zagadnienia: – cesarstwo zachodnie, wschodnie, – barbarzyńcy,</p>	<p>Uczeń wie, co to jest legion rzymski. Zna datę 476 r.</p>	<p>Uczeń wie, co to jest taran, katapulta.</p>	<p>Uczeń zna datę upadku zachodniego cesarstwa rzymskiego, rozumie znaczenie armii w historii Rzymu.</p>	<p>Uczeń umie wymienić przyczyny podziału imperium i upadku cesarstwa zachodniego.</p>

KRYTERIA OCENIANIA Z RELIGII 2016/2017 KLASY I–VI

MAŁGORZATA FRĄCKOWIAK I DOROTA KOSZELA

OCENA CELUJĄCA:

- Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem katechezy, zawartym w planie wynikowym.
- Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą.
- Samodzielnie wyciąga wnioski wynikające z omawianych wydarzeń.
- Sprawnie i twórczo posługuje się zdobytymi wiadomościami.
- Angażuje się w pracach pozalekcyjnych, np. gazetki religijne, montaż sceniczne.
- Uczestniczy w konkursach religijnych.
- Wzorowo prowadzi zeszyt, korzysta z podręcznika.

OCENA BARDZO DOBRA:

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą.
- Opanował ponadpodstawowe wiadomości i umiejętności.
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami.
- Chętnie i systematycznie uczestniczy w katechezie.
- Wyróżnia się aktywnością na tle grupy katechetycznej.
- Zeszyt prowadzi starannie, korzysta z podręcznika.

OCENA DOBRA:

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną.
- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności.
- Potrafi zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności.
- Zachowuje szacunek dla „świętych” miejsc, czasu modlitwy i słuchania Słowa Bożego, znaków religijnych.
- Odnosi się z szacunkiem do innych.
- Uzyskuje stale dobre postępy podczas katechez.
- Chętnie uczestniczy w katechezie.
- Zeszyt prowadzi systematycznie, korzysta z podręcznika.

OCENA DOSTATECZNA:

- Dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są luki.
- Odrabia zadania domowe.
- Nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.
- Postawa ucznia budzi zastrzeżenia.
- Zna modlitwy i elementy małego katechizmu objęte programem.
- Ma zeszyt i podręcznik oraz korzysta z nich na lekcji.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

- Uczeń opanował treści konieczne.
- Posiada zeszyt i podręcznik.
- Zna na pamięć i mówi z pomocą n-la modlitwy katechizmowe
- Proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy nauczyciela.
- Niechętnie bierze udział w katechezie.
- Ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

OCENA NIEDOSTATECZNA:

- Uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.
- Odmawia wszelkiej współpracy.
- Ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Formy kontroli postępów w nauce i przedmiot oceny:

- sprawdziany z większej partii materiału 2-3 razy w semestrze **(waga 3)**
- kartkówki z max 3 lekcji (niezapowiedziane) i odpowiedź ustna do 3-4 razy w semestrze **(waga 2)**
- znajomość modlitw katechizmowych do 3razy w semestrze **(waga 1)**
- zadanie domowe do 3 razy w semestrze **(waga 1)**
- zadania domowe dodatkowe **(waga 2)**
- sprawdzenie zeszytu 1 raz w semestrze **(waga 2)**
- ocena aktywności i zaangażowania w przedsięwzięcia religijne szkolne i pozaszkolne **(waga 2)**

- zachowanie i postawa religijna (**waga 2**)

Uczeń ma prawo:

- 3 razy w semestrze zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie,
- „poprawić” sprawdzian w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z PRZYRODY W KLASACH IV – VI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANUSZA KORCZAKA
W NOWOGRODZIE BOBRZAŃSKIM

Przedmiotem oceniania są:

- ❖ wiadomości,
- ❖ umiejętności,
- ❖ aktywność.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z przyrody i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie:

- a) dłuższe wypowiedzi ustne (przynajmniej raz w semestrze), np.: swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów przyrodniczych, umiejętność wnioskowania przyczynowo – skutkowego, itp. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu;
- b) wypowiedzi pisemne:
- kartkówki – obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być zapowiadane, ale mogą), czas pisania 5 – 15 minut;
  - sprawdziany podsumowujące poszczególne działy lub obejmujące wiadomości z całego programu (sam sprawdzian oraz jego forma zapowiadany jest co najmniej tydzień wcześniej), czas pisania do 40 minut;

- c) wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej: krótkie wypowiedzi na lekcji, praca w grupie, prowadzenie obserwacji, wykonywanie doświadczeń, aktywne uczestnictwo w zajęciach kółek przyrodniczych – będą oceniane za pomocą plusów, które następnie zostaną przeliczone na oceny.

Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi trzy plusy

W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą lub celującą.

- d) Umiejętności doskonalone w domu – praca domowa; będzie oceniana w skali celujący - bardzo dobry – dobry – dostateczny – dopuszczający - plus;
- e) Zeszyt ćwiczeń - sprawdzany przynajmniej raz w ciągu semestru uwadze podlegają: poprawność rzeczowa, systematyczność i staranność ;
- f) Prace dodatkowe – samodzielne opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik; plansze, rysunki, okazy wzbogacające zbiory i inne w skali celujący – bardzo dobry – dobry - dostateczny lub za pomocą plusów analogicznie jak za wkład pracy w przyswojenie wiedzy.

Sposób oceniania

Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali 1 – 6. W ciągu semestru uczeń powinien uzyskać przynajmniej pięć ocen cząstkowych, w tym co najmniej dwie z prac pisemnych. W przypadku wypowiedzi pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

100% - 96% ocena celująca

95% - 86% ocena bardzo dobra

85% - 76% ocena dobra

75% - 51% ocena dostateczna

50% - 31% ocena dopuszczająca

30% - 0% ocena niedostateczna

1. Oceny semestralne i końcowo roczne wystawiane są na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych
2. Oceny cząstkowe, które otrzymuje uczeń za poszczególne formy aktywności, mają różną wagę:
  - a. praca klasowa / sprawdzian pisemny obejmujący cały dział oraz wyniki osiągnięte z konkursów przedmiotowych (tytuł laureata na szczeblu wojewódzkim / ogólnopolskim) x 3
  - b. kartkówka x 2
  - c. dłuższe wypowiedzi ustne x1
  - d. wkład pracy x1
  - e. umiejętności doskonalone w domu x1
  - f. zeszyt ćwiczeń x1
  - g. prace dodatkowe , zadanie x2
  - h. aktywność x2
3. Aby uczeń mógł otrzymać na semestr lub koniec roku szkolnego daną ocenę, musi uzyskać odpowiednią średnią ważoną:

ocena	średnia ważona
niedostateczny	niższa niż 1,65
dopuszczający	1,65 – 2,64
dostateczny	2,65 – 3,64
dobry	3,65 -- 4,64
bardzo dobry	wyższa niż 4,64
celujący	wyższa niż 5,45 lub wyższa niż 4,64 i pod warunkiem, że uczeń został laureatem konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ogólnopolskim

Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie do dwóch tygodni. Sprawdziany, z których uczeń uzyskał ocenę niedostateczną ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni od ich zwrotu. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma prawo do napisania sprawdzianu. W ciągu tygodnia od daty powrotu do szkoły ustala czas pisania sprawdzianu.

Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji jeden raz w ciągu semestru nie przygotowania do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów i lekcji powtórzeniowych), kolejne razy otrzymuje minus za 3 minusy otrzymuje ocenę niedostateczną.

W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy.

Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny. Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym największe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Inne oceny mają charakter wspomagający. Nauczyciel może dać ocenę wyższą niż wyznacz średnia jeśli uczeń bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, w zajęciach pozalekcyjnych wykorzystując w pełni swoje możliwości.

Uczeń nie ma możliwości poprawy oceny klasyfikacyjnej u nauczyciela (semestralnej i końcowo rocznej) jeżeli jest ona wyższa od niedostatecznej.

Wyjątek stanowi sytuacja wyjątkowa (choroba, bardzo trudna sytuacja rodzinna, itp.

Sposoby informowania uczniów i rodziców

☉ Na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznajemy uczniów z PSO

Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane

☉ Sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki uczniowie otrzymują do wglądu na lekcji (kartkówki wklejają do zeszytu, natomiast sprawdziany podpisane przez rodziców wracają do nauczyciela)

☉ Podpisane przez rodziców pisemne prace są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego

☉ Nauczyciel na pierwszym zebraniu informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu

☉ O ocenach cząstkowych lub końcowych za pierwszy semestr informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich udostępniając zestawienie ocen, w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami oraz za pomocą e- dziennika.

Ewaluacja PSO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokona analizy funkcjonowania przedmiotowego systemu oceniania na lekcjach przyrody. Ewentualne zmiany w PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, prezentuje swoje wiadomości posługując się
- terminologią przyrodniczą,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów przyrodniczych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, na zajęciach pozalekcyjnych
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga od 96% do 100% punktów możliwych do zdobycia,
- bierze udział w konkursach przyrodniczych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania przyrodą,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie korzystać z pomocy (mapa, atlas),
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 86% do 95% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ❑ opanował wiadomości i umiejętności złożone, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- ❑ potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- ❑ udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- ❑ jest aktywny na lekcji,
- ❑ w pracach pisemnych osiąga od 76% do 85% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ❑ opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu przyrody oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- ❑ z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- ❑ z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- ❑ w pracach pisemnych osiąga od 51% do 75% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ❑ ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- ❑ wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- ❑ wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii przyrodniczej,
- ❑ jest mało aktywny na lekcji,
- ❑ w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ❑ nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- ❑ wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,

- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 0% do 30% punktów możliwych do zdobycia.

Opracowanie: nauczyciele przyrody:

Joanna Sobków

Irena Kaja

Przedmiotowy system oceniania z matematyki

Obszary aktywności podlegające ocenie

1. Rozpoznaje się i ocenia osiągnięcia ucznia w zakresie:

a) wiadomości matematycznych

znajomość i rozumienie pojęć, definicji,
stosowanie poznanych algorytmów, twierdzeń.

b) umiejętności:

analizowanie i interpretowanie danych,
stosowanie poznanych pojęć w sytuacjach typowych i nietypowych,
porównywanie, uogólnianie i wnioskowanie,
matematyczny sposób analizowania tekstów.

2. Posługiwanie się językiem matematycznym.

3. Aktywność matematyczna na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej:

systematyczne i samodzielne odrabianie prac domowych,
aktywność na lekcjach, praca w grupach, wkład pracy ucznia,
udział w konkursach.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów

1. Do form sprawdzania osiągnięć uczniów należą:

prace klasowe i sprawdziany - z określonego materiału poprzedzone powtórzeniem, zapisane w dzienniku z tygodniowym wyprzedzeniem,
czas pracy 45 min,
kartkówki obejmujące materiał z 1-3 ostatnich jednostek lekcyjnych (nie muszą być zapowiadane),
prace domowe podlegają sprawdzeniu, ale nie zawsze ocenie,
odpowiedzi ustne,
zaangażowanie i wysiłek włożony w pracę na lekcji,
rozwiązywanie nietypowych zadań tzw. zadań dla chętnych,
przygotowanie pomocy (materiałów typu plansze, modele itp.),

inne formy aktywności np. udział w lekcji, częste zgłaszanie w czasie lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, pełnienie lidera w grupie, sposób prezentacji, efekt pracy, udział w konkursach.

2. Liczba i częstotliwość pomiarów jest zależna od realizowanego programu nauczania oraz liczby godzin w danej klasie.
3. Prace klasowe, sprawdziany, odpowiedzi ustne i prace domowe są obowiązkowe dla ucznia.
4. Do dziennika wpisuje się każdą ocenę.
5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, sprawdzianie ma obowiązek ją zaliczyć w formie i terminie ustalonym z nauczycielem.

6. Brak pracy na lekcji może być oceniony:
  - a) minusem (za trzy minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną)
  - b) oceną niedostateczną
7. Uczeń ma prawo do dwóch nieprzygotowań do lekcji w ciągu jednego semestru, zaś każde kolejne trzy nieprzygotowania skutkują oceną niedostateczną. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się brak pracy domowej, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej, brak przyborów, zeszytu.
8. Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do zajęć wskutek wypadków losowych tj. choroby trwającej 5 dni lub dłużej, po powrocie z sanatorium lub szpitala. Na uzupełnienie wiadomości uczeń ma 5 dni roboczych, po upływie tego terminu traktowany jest na równi z innymi.
9. Laureaci wewnątrz-szkolnych konkursów przedmiotowych (I,II,III miejsce) oraz finaliści etapu okręgowego i wyróżnieni w konkursie Kangur otrzymują cząstkową ocenę celującą.
10. Finaliści etapu wojewódzkiego otrzymują ocenę celującą na koniec roku szkolnego

Skala ocen

Oceny ustala się według skali 1 – 6

- 6 – celujący
- 5 – bardzo dobry (bdb)
- 4 – dobry (db)
- 3 – dostateczny (dst)
- 2 – dopuszczający (dop)
- 1 – niedostateczny (ndst)

Sposób wystawiania ocen (przelicznik procentowy dotyczy prac klasowych i sprawdzianów):

- 96% do 100% - ocena celująca
- 86 % do 95% - ocena bardzo dobra
- 70% do 85% - ocena dobra
- 50% do 69% - ocena dostateczna
- 30% do 49% - ocena dopuszczająca
- 0% do 29% - ocena niedostateczna

Sposób oceniania tabliczki mnożenia i dzielenia:

a) klasy IV , V i VI

0 błędów – 5

1 błąd – 1.

Formy poprawy ocen

Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny z pracy klasowej i sprawdzianu jeden raz w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela – w ciągu 14 dni od daty jej otrzymania. Uczeń, który nie poprawi oceny w ustalonym terminie traci prawo do poprawy tej pracy.

Ocena otrzymana z poprawy jest wpisywana do dziennika obok wcześniej otrzymanej oceny (np.: [2,4])

Kartkówki, odpowiedzi ustne nie podlegają poprawie. Poprawie podlega tylko tabliczka mnożenia i dzielenia.

Zadania domowe nie podlegają poprawie, ale należy uzupełnić ich brak lub poprawić źle zrobione na następną lekcję.

Ustalenie oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wyliczoną z ocen cząstkowych uzyskanych w danym semestrze.

Ocena śródroczna jest ustalana ze wszystkich ocen cząstkowych z uwzględnieniem preferencji ocen z prac klasowych.

Ocena roczna uwzględnia ocenę za pierwszy i drugi semestr.

Kryteria ocen

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Ocenę celującą - otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawę programową w 100%,
- prezentuje swoje wiadomości i umiejętności posługując się terminologią matematyczną,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- potrafi stosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
- systematycznie odrabia prace domowe,
- osiąga sukcesy w konkursach matematycznych.

Ocenę bardzo dobrą - otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania matematyki w danej klasie
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne
- systematycznie odrabia prace domowe

Ocenę dobrą - otrzymuje uczeń, który:

- opanował zdecydowaną większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie.
- Poprawnie stosuje wiadomości,
- Samodzielnie wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne,
- systematycznie odrabia prace domowe.

Ocenę dostateczną - otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności i wiadomości w stopniu zadawalającym,
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- korzysta z zajęć wyrównawczych, aby uzupełnić braki w wiadomościach np. z powodu choroby, pobytu w sanatorium,
- systematycznie odrabia prace domowe.

Ocenę dopuszczającą - otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem w danej klasie, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z matematyki w ciągu dalszej nauki,
- rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela,
- systematycznie korzysta z zajęć wyrównawczych,
- systematycznie odrabia prace domowe.

Ocenę niedostateczną - otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania matematyki w danej klasie i braki te nie pozwalają na dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,

- nie uczęszcza na zajęcia wyrównawcze,
- nie odrabia zadań domowych,
- nie wykazuje chęci poprawy ocen niedostatecznych,
- nie podejmuje prób rozwiązania zadań o niższym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

KRYTERIA OCENIANIA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

1. Ocena z wychowania fizycznego jest wypadkową następujących elementów:

a. Stopień opanowania wymagań programowych: podstawowych i ponadpodstawowych – jako główny czynnik oceny semestralnej i końcoworocznej:

- właściwe wykorzystanie zdolności koordynacyjno – kondycyjnych
- poziom umiejętności ruchowych
- poziom wiedzy
- postęp w usprawnianiu

b. Aktywność

- zaangażowanie, w wykonywanie ćwiczeń i zadań zbliżone do maksymalnych swoich możliwości
- inwencję twórczą
- aktywny udział w zajęciach i współuczestnictwo w ich organizacji

c. Frekwencja - uczestnictwo w zajęciach

- spóźnienia
- nieobecności nieusprawiedliwione
- nieobecności usprawiedliwione

d. Postawa ucznia

- dyscyplina podczas zajęć
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas lekcji
- przestrzeganie regulaminu korzystania z obiektów sportowych
- postawa "Fair play" podczas lekcji
- higiena stroju i ciała
- współpraca z grupą

2. Ocena z wychowania fizycznego wystawiana jest dwa razy w ciągu roku szkolnego (na pierwsze półrocze oraz na koniec roku szkolnego), zgodnie z podanymi w PSO zasadami w skali od 1 do 6.

3. Oceny klasyfikacyjne na pierwsze i drugie półrocze wystawiane są według następującej skali ocen:

Niedostateczny	-	1
Dopuszczający	-	2
Dostateczny	-	3
Dobry	-	4
Bardzo dobry	-	5
Celujący	-	6

4. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów, rodziców lub opiekunów prawnych o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, o sposobach sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz kryteriach oceny z wychowania fizycznego.
5. Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
6. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony z zajęć wychowania fizycznego. Decyzję o zwolnieniu ucznia z zajęć podejmuje dyrektor szkoły na podstawie opinii wydanej przez lekarza specjalisty lub poradnię psychologiczno-pedagogiczną.
7. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony”.

Przedmiotowy System Oceniania z Języka Angielskiego

Nauczyciel: mgr Krzysztof Frączak

Dla Klas IV-VI

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenie podlegają wszystkie wymienione formy aktywności ucznia.
3. Prace klasowe są obowiązkowe.
4. Prace klasowe są zapowiadane z dwu tygodniowym wyprzedzeniem i podawany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy.
5. Krótkie sprawdziany nie muszą być zapowiadane.
6. Uczeń nie obecny na pracy klasowej powinien ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
7. Przy poprawianiu prac klasowych, sprawdzianów, wypowiedzi ustnych, wypracowań i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się.
8. Uczeń, który opuścił lekcje, ma obowiązek nadrobić braki w wiadomościach, zapisach lekcyjnych i pracach domowych w ćwiczeniach lub wypracowaniach. W przypadku dłuższej niż tydzień nieobecności termin uzupełnienia braków należy ustalić z nauczycielem.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU:

1. Wypowiedzi ustne - dialogi lub monologi na dany temat, przygotowane w domu lub na lekcji.
2. Praca na lekcji i zadania domowe - każdy uczeń po każdej lekcji (oprócz prac klasowych) jest oceniany następująco: o wypowiedzi ustne z bieżącego materiału o wykonanie ćwiczeń pisemnych w domu lub podczas lekcji o pracę w grupach o prowadzenie zeszytu o ćwiczenia słuchowe.
3. Wypracowania (przynajmniej 1 ocena w semestrze) - napisane w domu lub na lekcji. □ Prace projektowe (przynajmniej 1 ocena w semestrze) - prace wykonane w grupach lub samodzielnie na dany temat.
4. Prace pisemne - prace klasowe z zakończonego działu (przynajmniej 2 oceny w semestrze), 15 minutowe sprawdziany z wyznaczonej przez nauczyciela partii materiału (przynajmniej 1 ocena w semestrze)
5. Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych. Każdy zeszyt sprawdzany jest pod kątem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej i estetyki. Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności w szkole. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może zwolnić go z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte.
6. Ocena prac domowych Ocenianie prac domowych może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów - zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.

OCENA/ WYMAGANIA

CELUJĄCA Uczeń wykazuje się dokładną i pełną znajomością materiału zawartego w programie oraz wykraczającego poza jego ramy. Charakteryzuje się bogactwem języka i swobodą wypowiedzi w mowie i w piśmie. Właściwie interpretuje treść tekstów. Czyta biegle i prawidłowo. Wykonuje dodatkowe zadania i ćwiczenia. Jest aktywny, sumienny i obowiązkowy. Z prac kontrolnych i kartkówek otrzymuje oceny celujące i bardzo dobre. Dodatkowo aktywnie uczestniczy w procesie pozalekcyjnym, uczestniczy w kółku i konkursach językowych.

BARDZO DOBRA Uczeń wykazuje się dokładną i pełną znajomością materiału zawartego w programie. Rozumie teksty, czyta biegle i poprawnie. Pisze prawidłowo. Zachowuje poprawność wymowy. Jest aktywny i zawsze przygotowany do lekcji. Z prac kontrolnych i kartkówek otrzymuje oceny bardzo dobre.

DOBRA Uczeń opanował w stopniu dobrym materiał programowy. Posiada praktyczną zdolność poprawnego posługiwania się językiem w mowie i w piśmie. Tylko sporadycznie popełnia błędy. Umie przekazać treść tekstu (czasem z pomocą n-la).Poprawnie czyta i rozumie tekst. Jest aktywny i przygotowany do lekcji.

DOSTATECZNA Uczeń opanował podstawowy materiał i umiejętności. Posiada słabe zdolności poprawnego posługiwania się językiem w mowie i w piśmie oraz ubogie słownictwo. Dostatecznie często popełnia błędy. Miewa problemy ze zrozumieniem czytanych tekstów. Polecenia wykonuje z pomocą n-la. Jest mało aktywny na lekcjach. Często nie odrabia lekcji.

DOPUSZCZAJĄCA Uczeń przyswoił podstawowy materiał w ograniczonym stopniu. Nie rozumie wypowiedzi ustnych na poziomie swojej klasy. Nie potrafi posługiwać się językiem bez pomocy n-la. Robi liczne błędy przy czytaniu i pisaniu. Nie rozumie czytanych tekstów. Jest mało aktywny na lekcjach. Często nie odrabia lekcji.

NIEDOSTATECZNA Uczeń nie przyswoił materiału w stopniu pozwalającym na kontynuowanie nauki w następnej klasie.

Kryteria oceny prac pisemnych dla kl. 4-6

30%- 49% - ocena dopuszczająca (2)

50%- 69% - ocena dostateczna (3)

70%- 86% - ocena dobra (4)

87%- 98%- ocena bardzo dobra (5)

99%-100%- ocena celująca (6)

Przedmiotowy system oceniania z języka niemieckiego

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

opanował 100% wymaganego słownictwa (opanował takie sprawności językowe, jak rozumienie słuchania, czytania, pisanie, gramatyka, komunikacja) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia. opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania. W ciągu roku szkolnego wykazał się systematycznością i odpowiedzialnym stosunkiem do przedmiotu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.

Opanował 90% wymaganego słownictwa (opanował takie sprawności językowe, jak rozumienie słuchania, czytania, pisanie, gramatyka, komunikacja)

Potrafi formułować dłuższe, bezbłędne pod względem gramatycznym wypowiedzi określone programem nauczania.

W ciągu roku szkolnego wykazał się systematycznością i odpowiedzialnym stosunkiem do przedmiotu.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

Opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.

Opanował 70 % wymaganego słownictwa (opanował takie sprawności językowe, jak rozumienie słuchania, czytania, pisanie, gramatyka, komunikacja)

Potrafi budować krótkie wypowiedzi określone programem nauczania. Rozumie sens podstawowych sytuacji komunikacyjnych.

W ciągu roku szkolnego wykazał się systematycznością i odpowiedzialnym stosunkiem do przedmiotu.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

Opanował w podstawowym wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.

Opanował 50% wymaganego słownictwa (opanował takie sprawności językowe, jak rozumienie słuchania, czytania, pisanie, gramatyka, komunikacja)

Rozwiązuje i wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim stopniu trudności.

W ciągu roku szkolnego wykazał się systematycznością i odpowiedzialnym stosunkiem do przedmiotu.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

Posiada braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia.

Wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

Opanował 30% wymaganego słownictwa (opanował takie sprawności językowe, jak rozumienie słuchania, czytania, pisanie, gramatyka, komunikacja)

W ciągu roku szkolnego wykazał się systematycznością i odpowiedzialnym stosunkiem do przedmiotu

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

Nie opanował typowych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia.

Nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu i związanych z nim obowiązków.

Nie odrabia zadań domowych

Nie poprawia ocen niedostatecznych.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO W KL. IV-VI

I Umowa z uczniami

1. Ocenianiu podlegają **wszystkie** wymienione niżej formy aktywności ucznia.
2. Ocenie podlegają wiedza i umiejętności określone programem nauczania.
3. Na początku i na końcu roku szkolnego przeprowadzona zostanie diagnoza stanu wiedzy i umiejętności ucznia (np. za pomocą testu z czytania ze zrozumieniem, testu badania techniki czytania).
4. Każdy sprawdzian poprzedzony jest zapowiedzią udokumentowaną wpisem w dzienniku.
5. Prace klasowe, sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
6. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, ma obowiązek napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
7. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac. Poprawianie odbywa się tylko jeden raz.
8. Uczeń, który nie zgłosił się w uzgodnionym terminie, traci prawo do następnej poprawy.
9. Prace klasowe (wypracowania) i kartkówki nie podlegają poprawie.
10. Kartkówki (obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji) nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela.
11. Sprawdzone i poprawione prace nauczyciel winien oddać w ciągu dwóch tygodni. Wszystkie prace pisemne uczniów są przechowywane do końca roku szkolnego.
12. Nie ma możliwości poprawiania ocen na dwa tygodnie przed klasyfikacją.
13. Jeżeli uczeń opuścił 50% lekcji i brak jest podstaw do wystawienia oceny - uczeń nie jest klasyfikowany.
14. Uczeń ma prawo trzykrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy prac klasowych, dyktand, sprawdzianów, kartkówek i zadanych prac pisemnych).
15. Uczeń ma prawo trzykrotnie w ciągu semestru zgłosić brak zadania domowego (nie dotyczy zadanych prac pisemnych).
16. Omówienie każdej lektury kończy się zadaniem wypracowania domowego.
17. Na napisanie dłuższego wypracowania uczeń ma tydzień czasu.
18. Uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe zlecone przez nauczyciela.
19. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe.
20. Ustalona przez nauczyciela końcoworoczna ocena niedostateczna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

21. Ocena śródroczna i końcoworoczna ustalana jest na podstawie ocen bieżących.
22. Oceny bieżące wyrażone są w stopniach (1-6).
23. Dodatkowo jako pomoc w ocenianiu bieżącym prowadzona jest rubryka „plusów” i „minusów”, które uczeń może otrzymać:
  - a) „plusy” - za aktywność na lekcji, dodatkowe zadania;
  - b) „minusy” - za brak zadania domowego (poza wypracowaniem, za którego brak otrzymuje ocenę niedostateczną).

Za pięć „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, a za cztery „minusy” - niedostateczną.
24. Nauczyciel przekazuje informację o ocenie:
  - a) uczniowi - jako komentarz do każdej oceny, wyjaśnienie, uzasadnienie, wskazówki do dalszej pracy; ustnie - za wypowiedź ustną oraz pisemnie - za formę wypracowania;
  - b) rodzicom - na ich prośbę, jako informację o aktualnym rozwoju dziecka, jego uzdolnieniach i trudnościach, zachowaniu - w czasie spotkań z rodzicami (zbiorowych i indywidualnych).

II Kryteria oceniania

1. Aktywność na lekcjach.
2. Rozwiązywanie problemów.
3. Posługiwanie się językiem przedmiotu.
4. Przygotowanie do lekcji.
5. Praca domowa.
6. Praca w grupie.
7. Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych.
8. Praca projektowa.
9. Aktywność dodatkowa (konkursy, warsztaty).
10. Wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

III Narzędzia oceniania

1. Formy ustne:
  - odpowiedzi
  - opowiadania odtwórcze i twórcze
  - analiza przekazów medialnych
  - udział w dyskusji

- prezentacja
- recytacja
- inscenizacja
- drama
- czytanie tekstów

2. Formy pisemne:

- prace klasowe (wypracowania), sprawdziany (literackie, gramatyczne), dyktanda, testy, kartkówki
- zadania domowe w formie ćwiczeń
- wypracowania (opowiadanie, streszczenie, sprawozdanie, list, opis, pisma użytkowe, np. zaproszenie, życzenia, ogłoszenie, przepis,)
- ćwiczenia wykonane na lekcji
- referaty, gazetki

3. Formy praktyczne:

- realizacja projektów (np. albumu, komiksu, reklamy, gazetki, audycji radiowej)
- pomoce dydaktyczne
- port folio

IV Kryteria oceniania wypracowań

- zgodność treści pracy z tematem
- sposób rozwinięcia tematu
- dobór materiału
- respektowanie zasad kompozycyjnych
- zastosowanie właściwej formy wypowiedzi
- estetyka pracy
- bogactwo słownictwa
- poprawność językowa
- poprawność ortograficzna
- poprawność interpunkcyjna

V Ocenianie sprawdzianów ortograficznych:

- 0 bł. - celujący
- 1 bł. - bardzo dobry
- 2 bł. - dobry
- 3 bł. - dostateczny
- 4 bł. - dopuszczający
- 5 bł. - niedostateczny

VI Ocenianie testów i sprawdzianów gramatyczno-literackich

- celujący - 96% - 100%
- bardzo dobry - 86% - 95%
- dobry - 76% - 85%
- dostateczny - 51% - 75%
- dopuszczający - 31% - 50%
- niedostateczny - poniżej 30%

System oceniania na plastyce w klasach 4-6. 2016/2017

Uczeń oceniany jest na podstawie danych kryteriów do następujących form aktywności na lekcjach plastyki:

1. Realizacja prac plastycznych

Kryteria : zgodność z zadanym tematem, zastosowanie się do zaleceń nauczyciela, umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce, dobór kompozycji i środków wyrazu, kreatywność- sposób przedstawienia tematu i oryginalne pomysły.

2. Postawa i zachowanie na zajęciach

Kryteria: organizacja pracy , kultura osobista , przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, wykonywanie poleceń nauczyciela, komunikacja , dbałość o swoje narzędzia i stanowisko pracy, odpowiednie zachowanie w instytucjach kultury np. w muzeum

3. Wypowiedź ustna (aktywność)

Kryteria : zgodność wypowiedzi z tematem , zachowanie logiki , zakres merytoryczny wiedzy, stosowanie pojęć plastycznych).

4. Wypowiedź pisemna

Kryteria: czytelność i estetyka zapisu, zgodność wypowiedzi z tematem , zachowanie logiki , zakres merytoryczny wiedzy i stosowanie pojęć z dziedziny plastyki).

5. Dodatkowe formy aktywności pozalekcyjnej ucznia .

Kryteria : Udział w konkursach plastycznych, kółkach plastycznych, praca nad szkolnymi dekoracjami.

6. Przygotowanie do zajęć.

Kryteria: przynoszenie podręcznika , zeszytu ćwiczeń i teczki formatu A3 do przechowywania prac, wiedza , wyszukiwanie informacji, wykonywanie ćwiczeń i zadań, przygotowywanie i przynoszenie odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych na zajęcia, zgodnie z zaleceniami nauczyciela

Oceny cząstkowe za realizację poszczególnych form aktywności i ich kryteriów:

cel.-100% realizacji

bdb-90% realizacji

db- 70% realizacji

dst-50% realizacji

dop-30% realizacji

- Ocenie podlegać będzie w ciągu roku szkolnego :

- 4 prace plastyczne w klasie 4

-4 prace plastyczne w klasie 5

-6 prac plastycznych w klasie 6

-1 sprawdzian w semestrze

- wypowiedź ustna w semestrze (w tym aktywność 3x”plus”- bdb; 3x „minus”-ndst)

- 1 ocena pracy w grupie w roku

- 1 ocena z zeszytu ćwiczeń w semestrze

- przygotowanie do lekcji (3 x minus-ndst; 3x plus-bdb)

Kryteria dodatkowe:

- estetyka pracy i stosowanie się do zaleceń nauczyciela jest bardzo ważnym elementem przy ocenianiu prac plastycznych ucznia.
- prace plastyczne powinny być przynoszone i przechowywane w teczkach formatu A3
- prace plastyczne powinny być oddane do oceny na następnej lekcji w stanie nienagannym

- uczeń może poprawić ocenę cząstkową ,za zgodą i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem .
- Nauczyciel ma prawo odesłania do poprawy pracy plastycznej o zbyt niskim poziomie artystycznym , oraz wyznaczenia dla niej dodatkowego kryterium .
- „Plusy” i „Minusy” dla ocen cząstkowych stosuje się w przypadku przekroczenia przez ucznia kryteriów wyznaczonych dla danej oceny lub w przypadku drobnych nie mających merytorycznego znaczenia uchybień.
- Ocenę niedostateczną końcową otrzymuje uczeń jawnie lekceważący sobie przedmiot i nie spełniający minimum określonego w kryteriach podstawowych i dodatkowych , wykazujący brak ocen pozytywnych i notoryczny brak przygotowania do lekcji .
- Ocenę celującą końcową otrzymuje uczeń za szczególnie oryginalne i twórcze osiągnięcia w pracy na lekcji jak i poza nią . Za wiedzę i umiejętności przewyższające zakres programu oraz za zaangażowanie w pozalekcyjną działalność plastyczną np.: konkursy , kółko plastyczne, realizację szkolnych dekoracji , przedstawienie dużego zbioru własnych prac plastycznych wykonanych samodzielnie poza lekcjami i przedstawiających wysoki poziom artystyczny.
- Ocena semestralna i roczna jest wyznacznikiem umiejętności i wiedzy przedmiotowej ucznia i wynika z ocen cząstkowych zdobytych przez ucznia w danym semestrze.
- Przedmiot plastyka , jako przedmiot artystyczny jest trudny do wymierzenia, powyższe kryteria są tylko ogólnymi wskazówkami w ocenianiu ucznia . Ostateczna decyzja co do oceny należy do nauczyciela.

System oceniania na muzyce dla klas 4-6. 2016/17

Kryteria wymagań z przedmiotu muzyka.

Wymagania konieczne(K)-dopuszczający

- jest obecny na lekcjach
- systematycznie przynosi książkę i zeszyt ucznia
- kartkówkę zalicza na ocenę pozytywną
- stara się wykonywać polecenia nauczyciela
- zna 30% przerabianych pieśni i wykonuje je w grupie
- rozpoznaje 30% utworów z wysłuchanej na lekcjach literatury muzycznej.
- realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej

Wymagania podstawowe(K+P)-dostateczny

- jest aktywny na lekcji
- zalicza kartkówki na dst.\dop
- chętnie śpiewa w grupie i zna 50% przerabianych pieśni
- rozpoznaje 50% utworów z wysłuchanej na lekcjach literatury muzycznej. (autor lub tytuł)
- posiada podstawowe wiadomości z zasad ,historii muzyki i folkloru (w/g programu nauczania)
- aktywnie słucha muzyki i potrafi rozróżnić w utworze charakter ,nastrój ,instrumenty, rodzaje głosów.
- poprawnie gra na instrumentach perkusyjnych.
- poprawnie realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej

Wymagania rozszerzające (K+P+R)- dobry

- zalicza kartkówki na ocenę db.\dst.
- śpiewa chętnie i poprawnie emisyjnie , w grupie i solo
- zna 70% przerabianych pieśni
- ma poczucie rytmu, chętnie gra na instrumentach perkusyjnych
- potrafi poprawnie zagrać na instrumencie melodie zadane na lekcji
- dobrze realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej
- posiada podstawowe wiadomości z zasad ,historii muzyki , folkloru i potrafi je wykorzystać w praktyce
- rozpoznaje ok. 70% utworów z wysłuchanej na lekcjach literatury muzycznej.

Wymagania dopełniające (K+P+R+D)-bardzo dobry

- zalicza sprawdziany na ocenę bdb\db
- jest bardzo aktywny na lekcji
- śpiewa chętnie i bardzo dobrze emisyjnie ,w grupie i solo
- zna 90% przerabianych pieśni
- chętnie i dobrze gra na instrumentach (potrafi dobrze zagrać melodie zadane na lekcji)
- ma dobry słuch i poczucie rytmu
- posiada podstawowe wiadomości z zasad muzyki, historii i folkloru oraz potrafi je doskonale wykorzystać w praktyce
- rozpoznaje ok.90% utworów z poznanej literatury muzycznej (autor , tytuł)
- potrafi aktywnie słuchać muzyki rozpoznając: rodzaj zespołu , głosu, instrumenty, formy muzyczne i tańce przewidziane w programie nauczania
- bardzo dobrze realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej
- potrafi działać twórczo
- angażuje się w pracę na lekcji i poza nią.

Wymagania wykraczające(K+P+R+D+W)- celujący

- zalicza sprawdziany na ocenę cel.\bdb
- zna 100% przerabianych pieśni i perfekcyjnie je wykonuje ,solo.
- rozpoznaje 100% utworów z poznanej literatury muzycznej (autor , tytuł)
- perfekcyjnie wykonuje gazetkę, referat na zadany temat
- świetnie realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej
- wykazuje uzdolnienia muzyczne
- gra na instrumentach , śpiewa i muzykuje.
- chętnie angażuje się we wszelkie działania muzyczne na lekcji i poza lekcjami np.: kółko muzyczne, nauka gry na instrumencie, szkoła muzyczna, konkursy muzyczne.

Kryteria dodatkowe:

- 1.W wyjątkowych przypadkach uczeń może być oceniany w/g indywidualnie przyjętych dla niego wymagań .
- 2.Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu ustnie lub pisemnie za zgodą nauczyciela i w ustalonym z nauczycielem terminie .
- 3.Przy ocenianiu śpiewania ,ze względów zdrowotnych, po uprzednim przedłożeniu nauczycielowi pisemnej informacji od rodzica , uczeń może zaliczyć piosenkę na następnej lekcji.
- 4.Bardzo ważnym elementem przy ocenianiu ucznia , jest jego zaangażowanie w podjęte działania muzyczne, staranność i dyscyplina pracy.
- 5 Aktywność na lekcji może być oceniana również za pomocą „plusów” i „minusów” np. trzy „plusy” –ocena bdb ; trzy „minusy” –ndst.
6. Za trzykrotny brak w semestrze , tego samego przyboru np.: podręcznika, ćwiczeń lub zeszytu do nut, uczeń otrzymuje jedynkę.
- 7.” Plusy” i „Minusy” przy ocenach częściowych stosuje się w przypadku przekroczenia lub niedopełnienia w niewielkim stopniu przez ucznia wymagań na daną ocenę.
- 8.Ocenę **niedostateczną** semestralną ,może otrzymać uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę pozytywną oraz jawnie lekceważy przedmiot
- 9.Ocena semestralna i roczna jest wyznacznikiem umiejętności i wiedzy przedmiotowej ucznia i wynika z ocen częściowych zdobytych przez ucznia w danym semestrze, jednakże przedmiot muzyka ,jako przedmiot artystyczny jest trudny do wymierzenia .Powyższe kryteria są tylko ogólnymi wskazówkami w ocenianiu ucznia . Ostateczna decyzja co do oceny ucznia, należy do nauczyciela.

Orientacyjna liczba form sprawdzania wiedzy i umiejętności w semestrze:

.Pisemne:

- 1 sprawdzian
- 1 zadanie domowe

Ustne:

- 1 aktywność
- 1 odpowiedź

Praktyczne:

- 5 śpiew
- 1 gra na instrumencie
- 1 ćwiczenia twórcze
- 1 formy ruchowe
- muzyczne działania pozalekcyjne typu: kółko muzyczne, nauka gry na instrumencie, szkoła muzyczna, konkursy muzyczne, występy muzyczne.

Przyjęto skalę oceniania liczbową od 1 do 6 z uwzględnieniem plusów i minusów.

System oceniania na muzyce w klasach 4-6 2016/2017

Kryteria wymagań z przedmiotu muzyka dla uczniów o obniżonym poziomie wymagań.

Wymagania konieczne(K)-dopuszczający

- jest obecny na lekcjach
- systematycznie przynosi książkę i zeszyty
- stara się wykonywać polecenia nauczyciela
- zna ok.20% przerabianych pieśni i wykonuje je w grupie
- potrafi rozpoznać ok.30% słuchanych na lekcjach utworów (tytuł lub autor)
- zalicza sprawdzian na ocenę pozytywną.

Wymagania podstawowe(K+P)-dostateczny

- jest obecny na lekcji
- zalicza sprawdzian na ocenę dop.
- chętnie śpiewa i zna ok. 40% z przerabianych pieśni
- aktywnie słucha muzyki i potrafi rozróżnić w utworze „nastrój „i podstawowe instrumenty
- chętnie gra na instrumentach perkusyjnych.
- realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej

Wymagania rozszerzające (K+P+R)- dobry

- zalicza kartkówki na ocenę dst.\dop.
- śpiewa chętnie
- zna ok.60% przerabianych pieśni
- ma poczucie rytmu, chętnie gra na instrumentach perkusyjnych
- chętnie realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej
- rozpoznaje przynajmniej jeden utworów z wysłuchanej na lekcjach literatury muzycznej.

Wymagania dopełniające (K+P+R+D)-bardzo dobry

- zalicza kartkówki na ocenę db\dst
- jest aktywny na lekcji
- śpiewa chętnie i dobrze emisyjnie ,w grupie i solo
- zna 80% przerabianych pieśni
- chętnie i poprawnie gra na instrumentach
- ma dobre poczucie rytmu
- posiada elementarne wiadomości z zasad muzyki, historii i folkloru
- rozpoznaje ok.80% utworów z poznanej literatury muzycznej
- potrafi aktywnie słuchać muzyki rozpoznając: nastrój , rodzaj głosu, podstawowe instrumenty, przynajmniej dwa tańce przewidziane w programie nauczania
- bardzo chętnie realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej
- angażuje się w pracę na lekcji.

Wymagania wykraczające(K+P+R+D+W)- celujący

- zalicza kartkówki na ocenę bdb\db
- zna 90% przerabianych pieśni
- rozpoznaje ok.90% utworów z poznanej literatury muzycznej
- wykonuje gazetkę na zadany temat

- interesuje się muzyką (przynosi ciekawostki na lekcje)
- słucha muzyki (w tym poważnej)
- bardzo chętnie i dobrze realizuje zadane przez nauczyciela formy aktywności ruchowej
- chętnie angażuje się we wszelkie działania muzyczne
- śpiewa i muzykuje.

Kryteria nadrzędne:

- 1.Uczeń może poprawić ocenę z kartkówki w formie i terminie .uzgodnionym z nauczycielem.
- 2.Przy ocenianiu śpiewania uczeń może zaliczać piosenkę trzy razy (na kolejnych lekcjach) ze względów zdrowotnych i innych.
- 3.Bardzo ważnym elementem przy ocenianiu ucznia , jest jego zaangażowanie w podjęte działania muzyczne i dyscyplina pracy.
- 4.Ocenę niedostateczną w zupełnie wyjątkowych wypadkach, otrzymuje uczeń jawnie lekceważący przedmiot.
5. Ocena końcowa i semestralna jest wypadkową zdobytych przez ucznia ocen cząstkowych jednakże, przedmiot muzyka ,jako przedmiot artystyczny jest trudny do wymierzenia .Powyższe kryteria są tylko ogólnymi wskazówkami w ocenianiu ucznia . Ostateczna decyzja co do oceny należy do nauczyciela

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności.

.Pisemne:

- kartkówki
- zadania domowe

Ustne:

- wypowiedzi w klasie
- aktywność

Praktyczne:

- śpiew
- gra na instrumencie
- ćwiczenia twórcze
- formy aktywności ruchowej

Liczba form oceniania w semestrze.

- 1 kartkówka
- 1 zadanie domowe
- 1 wypowiedź w klasie (aktywność)
- 5 śpiew
- 1gra na instrumencie
- 1ćwiczenia twórcze
- 1 formy aktywności ruchowej

Przyjęto skalę oceniania liczbową od 1 do 6 z uwzględnieniem plusów i minusów.

System oceniania na muzyce

Kryteria wymagań z przedmiotu muzyka dla ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. 2016/2017

Wymagania konieczne(K)-dopuszczający

- jest obecny na lekcjach
- posiada niezbędne przybory np. podręcznik
- stara się wykonywać polecenia nauczyciela

Wymagania podstawowe(K+P)-dostateczny

- jest obecny na lekcji
- zalicza zadany materiał na ocenę pozytywną
- chętnie śpiewa i zna przynajmniej 10% z przerabianych pieśni
- aktywnie słucha muzyki i potrafi rozróżnić w utworze ,nastrój ,i podstawowe instrumenty
- chętnie gra na instrumentach perkusyjnych.

Wymagania rozszerzające (K+P+R)- dobry

- zalicza zadany materiał na ocenę dop. dst..
- śpiewa chętnie
- zna20% przerabianych pieśni
- ma poczucie rytmu, chętnie gra na instrumentach perkusyjnych
- rozpoznaje przynajmniej jeden utworów z wysłuchanej na lekcjach literatury muzycznej.

Wymagania dopełniające (K+P+R+D)-bardzo dobry

- zalicza zadany materiał na ocenę dst.db..
- jest aktywny na lekcji
- śpiewa chętnie i dobrze emisyjnie
- zna 30% przerabianych pieśni
- chętnie gra na instrumentach
- ma dobre poczucie rytmu
- posiada elementarne wiadomości z zasad muzyki, historii i folkloru
- rozpoznaje ok.20% utworów z poznanej literatury muzycznej
- potrafi aktywnie słuchać muzyki rozpoznając: nastrój , rodzaj głosu(męski, żeński, dziecięcy) , podstawowe instrumenty, przynajmniej jeden z poznanych tańców narodowych
- angażuje się w pracę na lekcji

Wymagania wykraczające(K+P+R+D+W)- celujący

- zalicza zadany materiał na ocenę db.bdb
- zna 40% przerabianych pieśni
- rozpoznaje ok.30% utworów z poznanej literatury muzycznej
- zbiera i prezentuje ciekawostki muzyczne
- słucha muzyki (w tym poważnej)
- chętnie angażuje się we wszelkie działania muzyczne
- śpiewa i muzykuje.

Kryteria nadrzędne:

- 1.Uczeń może zaliczyć zadany materiał ustnie na kolejnych pięciu lekcjach .
- 2.Przy ocenianiu śpiewania uczeń może zaliczać piosenkę trzy razy (na kolejnych lekcjach) ze względów zdrowotnych i innych.
- 3.Bardzo ważnym elementem przy ocenianiu ucznia , jest jego zaangażowanie w podjęte działania muzyczne i dyscyplina pracy.
- 4.Ocenę **niedostateczną** tzn. 1, w zupełnie wyjątkowych wypadkach, otrzymuje uczeń jawnie lekceważący przedmiot.
- 5.Przedmiot muzyka ,jako przedmiot artystyczny jest trudny do wymierzenia .Powyższe kryteria są tylko ogólnymi wskazówkami w ocenianiu ucznia . Ostateczna decyzja co do oceny należy do nauczyciela

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności.

Ustne:

- wypowiedzi na zajęciach
- aktywność
- zadania domowe

Praktyczne:

- śpiew
- gra na instrumentach perkusyjnych melodycznych i nie melodycznych
- ćwiczenia twórcze(ilustracje muzyczne)

Liczba form oceniania w semestrze.

- 1odpowiedź ustna
- 1 zadanie domowe
- 1 aktywność
- 1śpiew
- 1gra na instrumencie
- 1ćwiczenia twórcze

Przyjęto skalę oceniania liczbową od 1 do 6.

Zajęcia komputerowe klasa IV – wymagania na poszczególne oceny

Ocena	Uczeń
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo nazywa różne rodzaje komputerów i opisuje ich zastosowanie – określa zalety stosowania poszczególnych rodzajów komputerów – rozpoznaje rodzaje gniazd na obudowie komputera, wie, co może do nich podłączyć – rozpoznaje system operacyjny na podstawie wyglądu pulpitu i menu opcji – tworzy strukturę folderów według zadanego schematu – określa definicję pliku – omawia i prezentuje funkcje poszczególnych elementów pulpitu – wskazuje i nazywa przyciski formatowania tekstu i omawia ich działanie – omawia przeznaczenie poszczególnych elementów okna edytora tekstu Word – sprawnie zaznacza tekst przeznaczony do formatowania, zmienia krój i wielkość czcionki – zapisuje plik z tekstem za pomocą przycisku zapisu – rozpoznaje różne edytory tekstu na podstawie wyglądu ich okna edycyjnego – kreśli za pomocą prostych narzędzi Paint figury geometryczne – łączy je w rysunek – operuje kolorem – poprawnie nazywa urządzenia sieciowe: router, przełącznik, punkt dostępowy – posługuje się podstawowymi opcjami przeglądarki internetowej w celu przeglądania stron internetowych – wyszukuje strony dotyczące tematów szkolnych, np. matematyki, za pomocą wyszukiwarki Google – korzysta ze znalezionych stron internetowych, np. podczas nauki matematyki lub innego przedmiotu – zakłada skrzynkę pocztową, korzystając z jednej z darmowych usług, np. Gmail – wysyła i odbiera listy elektroniczne za pośrednictwem panelu oferowanego przez usługę – umie korzystać z lokalizatora, np. zumi.pl, i odnajduje lokalizację, – zna pojęcie rozszerzenia nazwy pliku i określa rodzaj zapisanej w pliku informacji na podstawie rozszerzeń – tworzy proste prezentacje składające się z tła i tekstu
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> – zna zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z komputera – dba o sprzęt w pracowni – bezpiecznie korzysta z urządzeń elektrycznych w pracowni – przyjmuje prawidłową postawę podczas pracy z komputerem – przestrzega przepisów regulaminu pracowni – wie, czym jest płyta główna – definiuje system operacyjny i wymienia nazwy podstawowych systemów: Windows XP, Vista 7, 8 – wie, czym jest folder i plik

	<ul style="list-style-type: none"> – sprawnie posługuje się myszką i klawiaturą – świadomie operuje nazwą „edytor” i wymienia podstawowe zadania realizowane przez edytor tekstu – wymienia nazwy najpopularniejszych edytorów tekstu: MS Word, OpenOffice.org – wie, do czego służą edytory grafiki i jak uruchomić program Paint – używa dowolnie wybranych narzędzi z przybornika – zapisuje rysunek w pliku za pomocą przycisku zapisu – korzysta z opcji Pomocy – wie, czym różni się sieć lokalna od internetu – odróżnia przewodowe połączenie sieciowe od bezprzewodowego – wie, jak zachować się w sieci i zachowuje ostrożność – zna przeznaczenie wyszukiwarki internetowej – zna adresy najpopularniejszych wyszukiwarek internetowych – wie, jak zbudowany jest adres poczty elektronicznej – zna nazwy komunikatorów internetowych i wie, jak z nich korzystać – zna i zachowuje zasady etykiety – wysyła i odbiera listy elektroniczne za pośrednictwem panelu oferowanego przez usługę
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo nazywa i opisuje przeznaczenie poszczególnych łączy komputera, w tym złączy dźwiękowych, magistrali USB, RJ-45 – wybiera odpowiednie złącze do danego urządzenia peryferyjnego – prawidłowo rozpoznaje i nazywa większość elementów stacjonarnego komputera osobistego – rozpoznaje rodzaje gniazd na obudowie komputera, wie, co może do nich podłączyć – samodzielnie planuje i tworzy struktury folderów, biorąc pod uwagę zawartość przechowywanych plików – korzysta z menu kontekstowego – kopiuje pliki do odpowiednich folderów – operuje pojęciami dotyczącymi formatowania tekstu, takimi jak: wyrównanie, krój i wielkość czcionki – zaznacza fragmenty tekstu i poddaje je różnym rodzajom formatowania – prawidłowo formatuje tekst z uwzględnieniem przeznaczenia dokumentu i jego treści – podczas zapisu pliku z tekstem świadomie wybiera nazwę pliku i miejsce docelowe – świadomie używa podstawowych narzędzi edytora Paint do tworzenia rysunku – tworzy rysunki za pomocą innych edytorów z wykorzystaniem gotowych elementów graficznych i ikon – posługuje się różnymi przeglądarkami internetowymi w celu przeglądania stron WWW – sprawnie posługuje się menu stron – rozróżnia różne rodzaje stron internetowych, w tym blogi, Wiki, fora, serwisy społecznościowe, serwisy informacyjne – korzysta z zaawansowanych opcji wyszukiwarki Google w celu precyzyjnego wyszukania żądanej informacji – wyświetla mapy i zdjęcia satelitarne z serwisów map, np. Google, lokalizatora zumi.pl itp. – odnajduje położenie i zdjęcia satelitarne terenu szkoły

	<p>odnajduje informacje w encyklopediach internetowych, np. encyklopedia.pwn.pl</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodaje przejścia pomiędzy slajdami i hiperłącza
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie nazywa i opisuje przeznaczenie popularnych urządzeń peryferyjnych – określa funkcje wskazanych elementów komputera – zna niektóre parametry elementów komputera, np. pojemność pamięci – używa zewnętrznych pamięci, takich jak pendrive, dysk zewnętrzny itp. – poprawnie dobiera rodzaj płyty optycznej do rodzaju zapisywanych plików – projektuje stanowisko pracy z komputerem zgodnie z zasadami bezpieczeństwa – instaluje programy komputerowe z uwzględnieniem niektórych parametrów instalacji, np. nie zgadza się na instalowanie dodatkowych elementów, takich jak Toolbar itp. – instaluje programy komputerowe z pliku – prawidłowo i samodzielnie organizuje struktury folderów i umieszcza w nich odpowiednie pliki – na podstawie przykładowego tekstu określa obszary formatowania i nazywa rodzaj ich formatowania – poprawnie planuje format dokumentu w zależności od jego treści i dokonuje formatowania, w tym także zmiany kolorów czcionki – edytuje tekst w taki sposób, by łatwiejsze było formatowanie – używa prawidłowo klawisza Enter – świadomie dobiera nazwy dla plików z tekstem odzwierciedlające ich zawartość – samodzielnie formatuje tekst w zaawansowanych edytorach za pomocą podstawowych narzędzi (zmiany parametrów czcionki i wyrównania) – wyjaśnia funkcje serwera internetowego – sprawnie posługuje się różnymi przeglądarkami, wykorzystując równocześnie wiele kart – sprawnie nawiguje pomiędzy kartami – samodzielnie i trafnie określa słowa wpisywane do wyszukiwarki – uzyskuje zadowalające wyniki wyszukiwania – korzysta ze skrótów klawiszowych – dołącza do prezentacji dźwięk – tworzy prezentacje z ilustracjami i tłem slajdów oraz przejściami w czasie pokazu
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jaki wpływ na działanie komputerów mają parametry ich elementów składowych, np. pojemność pamięci, szybkość procesora itp. – przeprowadza skomplikowane formatowanie tekstu, np. na stronie tytułowej dokumentu, z zastosowaniem kilku krojów czcionki, kolorów itp. – dodaje do tekstu edytowanego w Word ilustracje – korzysta przy tym z Pomocy – wykorzystuje niektóre zaawansowane opcje edycji tekstu, np. wklejanie ilustracji – świadomie używa pełnej gamy narzędzi edytora w celu uzyskania określonego efektu graficznego – korzysta ze zmiennych parametrów narzędzi edytorów grafiki – umie ocenić wiarygodność znalezionych stron

	– wykorzystuje inne wyszukiwarki, np. wyszukujące informacje wewnątrz serwisów – korzysta z wielu baz danych znajdujących się w internecie, np. rozkładu jazdy pociągów

Uwaga! W wymaganiach dla wyższych ocen zawierają się również wymagania na oceny niższe.

Zajęcia komputerowe klasa V – Wymagania na poszczególne oceny

Ocena	Uczeń
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaje gniazd na obudowie komputera, wie, co może do nich podłączyć – rozpoznaje system operacyjny na podstawie wyglądu pulpitu i menu opcji – określa przeznaczenie poszczególnych systemów w kontekście rodzajów komputerów – określa legalność systemu Windows na podstawie nalepki i dokumentów – poprawnie nazywa urządzenia sieciowe: router, przełącznik, punkt dostępowy – posługuje się podstawowymi opcjami przeglądarki internetowej w celu przeglądania stron internetowych – wyszukuje strony dotyczące tematów szkolnych, np. matematyki, za pomocą wyszukiwarki Google – korzysta ze znalezionych stron internetowych, np. podczas nauki matematyki lub innego przedmiotu – zakłada skrzynkę pocztową, korzystając z jednej z darmowych usług, np. Gmail – wysyła i odbiera listy elektroniczne za pośrednictwem panelu oferowanego przez usługę – korzysta z Web-komunikatorów i zakłada konto użytkownika – słucha audycji radiowych, korzystając ze stron rozgłośni, np. polskieradio.pl – rozumie ideę udostępniania programów on-line i zna sens ich stosowania – podejmuje naukę za pomocą programu komputerowego, np. ortografii – uczy się szybkiego pisania na klawiaturze przy pomocy programu komputerowego – korzysta ze stron z automatycznym czytaniem treści – rejestruje dźwięk za pośrednictwem mikrofonu i programu Rejestrator dźwięku – umie korzystać z lokalizatora, np. zumi.pl, i odnajduje lokalizację, np. instytucji lub zabytków swojej miejscowości – zna pojęcie rozszerzenia nazwy pliku i określa rodzaj zapisanej w pliku informacji na podstawie rozszerzeń – wyjaśnia pojęcie bazy danych – omawia znaczenie baz danych dla współczesnej informatyki – korzysta z internetowych baz danych, np. kodów pocztowych – omawia istotę działania cyfrowego aparatu fotograficznego – nazywa i omawia przeznaczenie poszczególnych elementów aparatu – używa programu do tworzenia albumów ze zdjęciami w celu ich segregowania i przeglądania – wykorzystuje prosty edytor, np. z programu Picasa, do usunięcia efektu czerwonych oczu – używa opcji przeglądarki do zmiany wielkości zdjęcia – umie pokazać, jaki wpływ na jakość zdjęcia ma powiększanie jego rozmiarów – uruchamia program PowerPoint i tworzy proste prezentacje składające się z kilku slajdów z napisami
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> – zna zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z komputera – dba o sprzęt w pracowni – bezpiecznie korzysta z urządzeń elektrycznych w pracowni

	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje prawidłową postawę podczas pracy z komputerem – przestrzega przepisów regulaminu pracowni – wie, czym jest płyta główna i rozpoznaje proces, pamięć oraz kartę graficzną – definiuje system operacyjny i wymienia nazwy podstawowych systemów: Windows XP, Vista 7, 8, Mac OS, Linux (np. Ubuntu), Android – świadomie posługuje się ikonami, określając ich funkcję na podstawie wyglądu – stosuje zasady higieny pracy z komputerem – instaluje programy w systemie Windows wyposażone w kreatora instalacji, korzystając z domyślnych ustawień – wie, czym różni się sieć lokalna od internetu – odróżnia przewodowe połączenie sieciowe od bezprzewodowego – wie, jak zachować się w sieci i zachowuje ostrożność – zna przeznaczenie wyszukiwarki internetowej – zna adresy najpopularniejszych wyszukiwarek internetowych – wie, jak zbudowany jest adres poczty elektronicznej
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo rozpoznaje i nazywa większość elementów stacjonarnego komputera osobistego – rozpoznaje rodzaje gniazd na obudowie komputera, wie, co może do nich podłączyć – korzysta z właściwości okien systemów operacyjnych – instaluje programy wyposażone w instalatora – wyjaśnia funkcje serwera sieci lokalnej – posługuje się różnymi przeglądarkami internetowymi w celu przeglądania stron www – sprawnie posługuje się menu stron – rozróżnia różne rodzaje stron internetowych, w tym blogi, Wiki, fora, serwisy społecznościowe, serwisy informacyjne – korzysta z zaawansowanych opcji wyszukiwarki Google w celu precyzyjnego wyszukania żądanej informacji – korzysta z systemu zakładek, ulubionych itp. – korzysta z dodatkowych możliwości panelu do obsługi poczty – umieszcza listy w folderach itp. – wykorzystuje pocztę elektroniczną do wymiany informacji na tematy szkolne, np. podczas odrabiania zadania domowego – instaluje komunikator oraz zakłada konto – wykorzystuje komunikator do pracy w zespole – instaluje program do odbioru radia internetowego, np. WinAmp, oraz słucha radia wybranego ze spisu – korzysta w stopniu podstawowym z programów on-line, np. pixlr.com – wymienia wady i zalety programów on-line – używa wskazanych przez nauczyciela programów w stopniu podstawowym – gra w edukacyjne gry komputerowe – wie, czym jest symulator, np. jazdy samochodem

	<ul style="list-style-type: none"> – rejestruje dźwięk za pomocą mikrofonu podłączonego do komputera i rejestratora dźwięków – zapisuje zarejestrowany dźwięk w pliku – wyświetla mapy i zdjęcia satelitarne z serwisów map, np. Google, lokalizatora zumi.pl itp. – odnajduje położenie i zdjęcia satelitarne terenu szkoły – korzysta z automatycznych tłumaczy sieciowych, np. ling.pl – rozumie pojęcie relacji łączących dane w tabelach – umie korzystać z formularzy w internetowych bazach danych – odnajduje informacje w encyklopediach internetowych, np. encyklopedia.pwn.pl – zna podstawowe zasady fotografowania aparatem cyfrowym – posługuje się programami tematycznymi aparatów kompaktowych – urządza automatyczny pokaz zdjęć umieszczonych w albumie – umieszcza album ze zdjęciami w internecie, używając programu Picasa – używa prostych narzędzi, np. automatycznych opcji edytora przeglądarki Picasa, do poprawiania jakości zdjęcia – tworzy ze zdjęcia plakat, wykorzystując opcję przeglądarki Picasa – tworzy pokaz zdjęć w postaci filmu, wykorzystując automatyczną opcję przeglądarki Picasa – wie, na czym polega widzenie stereoskopowe i jak powstają obrazy trójwymiarowe – formatuje tekst wewnątrz pól tabeli – dodaje obramowanie tabeli – zapisuje dokument z tabelą utworzony za pomocą edytora OpenOffice Writer lub LibreOffice Writer w formacie zgodnym z MS Word
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> – określa funkcje wskazanych elementów komputera – zna niektóre parametry elementów komputera, np. pojemność pamięci – używa zewnętrznych pamięci, takich jak pendrive, dysk zewnętrzny itp. – poprawnie dobiera rodzaj płyty optycznej do rodzaju zapisywanych plików – projektuje stanowisko pracy z komputerem zgodnie z zasadami bezpieczeństwa – instaluje programy komputerowe z uwzględnieniem niektórych parametrów instalacji, np. nie zgadza się na instalowanie dodatkowych elementów, takich jak Toolbar itp. – instaluje programy komputerowe z pliku – wyjaśnia funkcje serwera internetowego – sprawnie posługuje się różnymi przeglądarkami, wykorzystując równocześnie wiele kart – sprawnie nawiguje pomiędzy kartami – samodzielnie i trafnie określa słowa wpisywane do wyszukiwarki – uzyskuje zadowalające wyniki wyszukiwania – korzysta ze skrótów klawiszowych – dołącza do listów załączniki

	<ul style="list-style-type: none"> – formatuje listy za pomocą narzędzi edytora listów danego panelu na zasadzie analogii do edytorów tekstu – wykorzystuje pocztę elektroniczną do pracy nad wspólnym projektem szkolnym – korzysta z różnych komunikatorów – znajduje i ogląda programy telewizji internetowej za pośrednictwem stron internetowych – słucha i wyszukuje audycje radiowych za pomocą programów komputerowych – swobodnie posługuje się wskazanymi przez nauczyciela programami on-line – znajduje w sieci i wykorzystuje do nauki symulatory i gry edukacyjne – zmienia parametry zapisu dźwięku Rejestratorem – wie, jaki mają wpływ na jakość nagrania – odnajduje znane na świecie miejsca na mapie i zdjęciach satelitarnych odnalezionych w sieci – potrafi wyszukiwać informacje w prostych bazach danych, np. kalendarzu imion itp. – stosuje ustawienia i programy tematyczne aparatu w celu otrzymania dobrze naświetlonych kadrów – tworzy albumy ze zdjęciami z zachowaniem daty itp. danych – do pokazów slajdów używa różnych opcji programu, np. dołącza muzykę – dokonuje prostej zmiany jasności i kontrastu fotografii za pomocą suwaków edytora przeglądarki Picasa – zmienia parametry filmu tworzonych ze zdjęć za pomocą przeglądarki Picasa – wykorzystuje automatyczne funkcje przeglądarek do umieszczania fotografii w internecie, np. Google Picasa – dodaje przejścia pomiędzy slajdami – estetycznie rozmieszcza elementy graficzne w polu edycyjnym – wykorzystuje schowek do powielania obiektów – zmienia perspektywę obiektów wektorowych – modyfikuje tabelę w edytorze tekstu: dodaje kolor oraz zmienia ilość kolumn i wierszy zapisuje – eksportuje nagłówek do formatu JPG w takiej formie, by mógł być bez strat jakości wstawiany do dokumentu tekstowego
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> – umie prawidłowo podłączyć podstawowe elementy komputera – dysk twardy, napęd optyczny, kartę rozszerzeń – prawidłowo określa ustawienie komputera w związku z zapewnieniem odpowiedniego chłodzenia – zna zasady dobrego chłodzenia komputera stacjonarnego i przenośnego – instaluje programy komputerowe w innych niż Windows systemach operacyjnych – posługuje się bardziej zaawansowanymi opcjami przeglądarek – umie ocenić wiarygodność znalezionych stron – wykorzystuje inne wyszukiwarki, np. wyszukujące informacje wewnątrz serwisów – korzysta z poczty za pomocą klientów, np. Outlook Express lub Poczty Systemu Windows – wykorzystuje komunikatory z opcją rozmowy wideo – ogląda programy telewizji internetowej za pośrednictwem odtwarzacza – wyszukuje w sieci interesujące programy radiowe – samodzielnie wyszukuje i używa programu on-line

– zna pojęcie chmury informatycznej i uzasadnia celowość jej stosowania w różnych przypadkach   – używa innych programów do rejestracji dźwięku   – podejmuje próby prostego montażu dźwięku   – ustala odległość między różnymi miejscami za pomocą map internetowych   – ustala najkrótsze połączenia drogowe   – korzysta z wielu baz danych znajdujących się w internecie, np. rozkładu jazdy pociągów   – przeprowadza udane próby zastosowania ręcznych ustawień aparatu   – używa różnych albumów do zdjęć i wykorzystuje ich możliwości w pokazach   – kadruje zdjęcia w przeglądarce Picasa   – dołącza do prezentacji dźwięk   – tworzy prezentacje z ilustracjami i tłem slajdów oraz przejściami w czasie pokazu   – wykorzystuje opcje zmiany parametrów narzędzi w edytorze grafiki wektorowej   – wykonuje i drukuje estetyczną wizytówkę   – tworzy złożone tabele o różnych wielkościach pól itp.

Uwaga! W wymaganiach dla wyższych ocen zawierają się również wymagania na oceny niższe.

Zajęcia komputerowe klasa VI – Wymagania na poszczególne oceny

Ocena	Uczeń
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo nazywa różne rodzaje komputerów i opisuje ich zastosowanie – określa zalety stosowania poszczególnych rodzajów komputerów – rozpoznaje rodzaje gniazd na obudowie komputera, wie, co może do nich podłączyć – rozpoznaje system operacyjny na podstawie wyglądu pulpitu i menu opcji – tworzy strukturę folderów według zadanego schematu – określa definicję pliku – poprawnie nazywa urządzenia sieciowe: router, przełącznik, punkt dostępowy – wyszukuje strony dotyczące tematów szkolnych, np. matematyki, za pomocą wyszukiwarki Google – korzysta ze znalezionych stron internetowych, np. podczas nauki matematyki lub innego przedmiotu – wie, jakie funkcje pełnią w sklepie komputery, czytniki kodów kreskowych, wagi elektroniczne itp. – zna budowę arkusza kalkulacyjnego i wykonuje podstawowe działania arytmetyczne na danych z komórek tabel – zna funkcje pól okna arkusza – zna budowę skoroszytu arkusza – umie obliczyć zysk w szkolnym sklepie – wykorzystuje podstawowe narzędzia edytora grafiki wektorowej, np. ołówek, wielokąt, tekst – tworzy ozdobny napis w edytorze Publisher, korzystając z efektów – zapisuje rysunek wektorowy w formacie JPG – wstawia do dokumentu tekstowego tabelę o odpowiedniej liczbie kolumn i wierszy – wykonuje tabelę przystosowaną do wpisywania dyżurów uczniów w szkolnym sklepie i ich danych, takich jak imię, nazwisko, klasa, telefon itp. – wypełnia tabelę danymi – układa wstępny projekt programu komputerowego, np. gry zręcznościowej
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> – zna zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z komputera – dba o sprzęt w pracowni – bezpiecznie korzysta z urządzeń elektrycznych w pracowni – przyjmuje prawidłową postawę podczas pracy z komputerem – przestrzega przepisów regulaminu pracowni – wie, czym jest płyta główna – definiuje system operacyjny i wymienia nazwy podstawowych systemów: Windows XP, Vista 7, 8 – wie, czym jest folder i plik – wyjaśnia funkcje kodu kreskowego i jego znaczenie w funkcjonowaniu handlu itp. – wyjaśnia przeznaczenie arkusza kalkulacyjnego

	<ul style="list-style-type: none"> – zna budowę okna arkusza i określa nazwy poszczególnych pól tabeli – wie, jakie funkcje może pełnić arkusz kalkulacyjny – zna nazwy popularnych arkuszy kalkulacyjnych – umie określić współrzędne komórki tabeli w arkuszu – wyjaśnia, na czym polega skuteczność reklamy – wie, na czym polega różnica pomiędzy grafiką rastrową a wektorową – wie, czym jest język programowania – wie, jak powstają programy komputerowe – wie, jakie oprogramowanie jest potrzebne do stworzenia własnych programów komputerowych – instaluje i uruchamia środowisko programistyczne Scratch
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo nazywa i opisuje przeznaczenie poszczególnych łącz komputerów, w tym złączy dźwiękowych, magistrali USB, RJ-45 – wybiera odpowiednie złącze do danego urządzenia peryferyjnego – prawidłowo rozpoznaje i nazywa większość elementów stacjonarnego komputera osobistego – rozpoznaje rodzaje gniazd na obudowie komputera, wie, co może do nich podłączyć – umie obliczyć zysk ze sprzedaży – układa prosty arkusz kalkulacyjny pozwalający na obliczanie zysku szkolnego sklepiku – w czasie tworzenia arkusza opisuje wiersze i kolumny tabel z danymi – wykorzystuje arkusz do podstawowych obliczeń związanych z prowadzeniem sklepiku – sprawnie posługuje się narzędziami do kreślenia i kolorowania – sprawnie posługuje się narzędziem Strzałka do zmiany kształtu, proporcji itp. cech obiektów wektorowych – drukuje gotowy rysunek – tworzy estetyczne kartki z cenami towarów – formatuje tekst wewnątrz pól tabeli – dodaje obramowanie tabeli – zapisuje dokument z tabelą utworzony za pomocą edytora Publisher w formacie zgodnym z MS Word – zmienia proporcje i inne parametry liter nagłówka – obraca litery o odpowiedni kąt – dodaje elementy graficzne do nagłówka przejmując kolejno różne funkcje w szkolnej redakcji gazетки – wkleja w edytorze tekstu za pośrednictwem schowka artykuły kolegów – wstawia ilustracje do artykułów – układa szczegółowy projekt programu komputerowego, np. gry zręcznościowej
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie nazywa i opisuje przeznaczenie popularnych urządzeń peryferyjnych – określa funkcje wskazanych elementów komputera – zna niektóre parametry elementów komputera, np. pojemność pamięci – używa zewnętrznych pamięci, takich jak pendrive, dysk zewnętrzny itp.

	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze skrótów klawiszowych – przeprowadza proste formatowanie tabel w arkuszu, dodając krawędzie tabel – testuje działanie arkusza, wpisując odpowiednie wartości w pola tabeli – ocenia poprawność obliczeń – podejmuje próby tworzenia arkuszy do różnych obliczeń, np. związanych z aktualnie przerabianymi tematami z matematyki lub innych przedmiotów – estetycznie rozmieszcza elementy graficzne w polu edycyjnym – wykorzystuje schowek do powielania obiektów – zmienia perspektywę obiektów wektorowych – tworzy estetyczny plakat reklamowy – - modyfikuje tabelę w edytorze tekstu: dodaje kolor oraz zmienia ilość kolumn i wierszy – organizuje zespół do obsługi danego działu gazетки – wyznacza rodzaje sprzętu i programów komputerowych potrzebnych do pracy zespołu – zapisuje – eksportuje nagłówek do formatu JPG w takiej formie, by mógł być bez strat jakości wstawiany do dokumentu tekstowego – eksportuje gazetkę z edytora tekstu do postaci HTML i odczytuje ją w przeglądarce – przegląda i planuje wykorzystanie sprite`ów zgromadzonych w kolekcji
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jaki wpływ na działanie komputerów mają parametry ich elementów składowych, np. pojemność pamięci, szybkość procesora itp. – projektuje arkusz do obliczania podatków od zysku – korzysta z różnych formuł dostępnych w arkuszu – wykorzystuje opcje zmiany parametrów narzędzi w edytorze grafiki wektorowej – wykonuje i drukuje estetyczną wizytówkę – tworzy złożone tabele o różnych wielkościach pól itp. – eksportuje nagłówek do innych formatów graficznych, np. PNG – podejmuje próbę wysłania gazetki w postaci HTML do sieci

Uwaga! W wymaganiach dla wyższych ocen zawierają się również wymagania na oceny niższe.

Zajęcia techniczne klasa IV – wymagania na poszczególne oceny

Ocena	Uczeń
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> – Zna podstawowe pojęcia z dziedziny ekologii – Potrafi posegregować odpady – Zna podstawowe znaki drogowe – Potrafi dokonać podziału znaków drogowych – Zna podstawowe manewry w ruchu drogowym – Wie jak dzielą się skrzyżowania i jak je rozróżnić – Zna podstawowe wyposażenie roweru – Potrafi bezpiecznie uczestniczyć w ruchu pieszych
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> – Zna podstawowe pojęcia z dziedziny ekologii – Zna podstawowe znaki drogowe – Potrafi dokonać podziału znaków drogowych – Potrafi bezpiecznie uczestniczyć w ruchu pieszych
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> – Posegregować odpady (szkło, plastik, makulatura, aluminium) – Wyjaśnić zasadność przetwarzania odpadów – Zdał egzamin teoretyczny na kartę rowerową – Potrafi zaklasyfikować nowe znaki drogowe
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> – Posegregować odpady (szkło, plastik, makulatura, aluminium) – Wyjaśnić zasadność przetwarzania odpadów – Podać przykład wykorzystania surowców wtórnych – Zdał egzamin teoretyczny na kartę rowerową – Potrafi rozwiązać nowe skrzyżowania – Umie wykonać podstawowe czynności konserwacyjne
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> – Posegregować odpady (szkło, plastik, makulatura, aluminium) – Wyjaśnić zasadność przetwarzania odpadów – Podać przykład wykorzystania surowców wtórnych – Zdał egzamin teoretyczny na kartę rowerową – Potrafi zastosować nowe techniki jazdy na szkolnym torze przeszkód

Zajęcia techniczne klasa V – wymagania na poszczególne oceny

Przy wystawianiu oceny należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć. Każdy może się rozwijać – w zakresie swoich indywidualnych możliwości, dzięki pracy i zaangażowaniu.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się terminami: włókna roślinne, surowce wtórne, papier, tektura, karton
- podaje nazwy surowców wykorzystywanych do produkcji papieru
- omawia proces produkcji papieru
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru
- posługuje się terminami: drewno, pień, tartak, trak, tarcica, materiały drewnopochodne
- tłumaczy, jak się otrzymuje drewno
- nazywa rodzaje drzew
- opisuje proces przetwarzania drewna
- rozróżnia wyroby wykonane z tworzyw sztucznych
- omawia rodzaje tworzyw
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- poprawnie posługuje się terminami: metal, ruda, stop, niemetal, metale żelazne, metale nieżelazne
- omawia, w jaki sposób otrzymuje się metale
- posługuje się terminami: odpady, recykling, surowce organiczne, surowce wtórne, segregacja
- omawia sposoby zagospodarowania odpadów
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- wskazuje narzędzia przydatne do obróbki metali
- wyjaśnia, do czego wykorzystuje się rysunek techniczny
- rozpoznaje poszczególne narzędzia kreślarskie i pomiarowe
- wyjaśnia, do czego używa się pisma technicznego
- odwzorowuje pismem technicznym poszczególne litery i cyfry
- posługuje się terminem: normalizacja
- oblicza wielkość formatów rysunkowych w odniesieniu do formatu A4
- określa format zeszytu przedmiotowego
- uzupełnia i samodzielnie wykonuje proste szkice techniczne
- wyznacza osie symetrii narysowanych figur

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- posługuje się terminami: włókna roślinne, surowce wtórne, papier, tektura, karton
- podaje nazwy surowców wykorzystywanych do produkcji papieru

- omawia proces produkcji papieru
- rozróżnia wytwory papiernicze
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru
- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- posługuje się terminami: drewno, pień, tartak, trak, tarcica, materiały drewnopochodne
- tłumaczy, jak się otrzymuje drewno
- nazywa rodzaje drzew
- opisuje proces przetwarzania drewna
- rozróżnia rodzaje materiałów drewnopochodnych
- podaje nazwy narzędzi do obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych
- omawia budowę pnia drzewa
- rozróżnia wyroby wykonane z tworzyw sztucznych
- omawia rodzaje tworzyw
- charakteryzuje tworzywa ze względu na ich właściwości
- podaje nazwy narzędzi do obróbki tworzyw
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki tworzyw sztucznych
- poprawnie posługuje się terminami: metal, ruda, stop, niemetale, metale żelazne, metale nieżelazne
- omawia, w jaki sposób otrzymuje się metale
- określa rodzaje metali
- bada właściwości metali
- posługuje się terminami: odpady, recykling, surowce organiczne, surowce wtórne, segregacja
- omawia sposoby zagospodarowania odpadów
- prawidłowo segreguje odpady
- wyjaśnia znaczenie symboli ekologicznych stosowanych na opakowaniach produktów
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru, materiałów włókienniczych i tworzyw sztucznych
- wskazuje narzędzia przydatne do obróbki metali
- wyjaśnia, do czego wykorzystuje się rysunek techniczny
- rozpoznaje poszczególne narzędzia kreślarskie i pomiarowe
- prawidłowo posługuje się przyborami do kreślenia i pomiaru
- wykonuje proste rysunki z użyciem wskazanych narzędzi
- wyjaśnia, do czego używa się pisma technicznego
- odwzorowuje pismem technicznym poszczególne litery i cyfry
- podaje wysokość i szerokość znaków pisma technicznego
- posługuje się terminem: normalizacja
- oblicza wielkość formatów rysunkowych w odniesieniu do formatu A4
- określa format zeszytu przedmiotowego
- rozróżnia linie rysunkowe i wymiarowe
- sporządza rysunek w podanej podziałce
- uzupełnia i samodzielnie wykonuje proste szkice techniczne
- wyznacza osie symetrii narysowanych figur
- poprawnie wykonuje szkic techniczny

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy
- posługuje się terminami: włókna roślinne, surowce wtórne, papier, tektura, karton
- podaje nazwy surowców wykorzystywanych do produkcji papieru
- omawia proces produkcji papieru
- rozróżnia wytwory papiernicze
- wymienia nazwy narzędzi do obróbki papieru
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru
- posługuje się terminami: drewno, pień, tartak, trak, tarcica, materiały drewnopochodne
- tłumaczy, jak się otrzymuje drewno
- nazywa rodzaje drzew
- opisuje proces przetwarzania drewna
- rozróżnia rodzaje materiałów drewnopochodnych
- podaje nazwy narzędzi do obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych
- omawia budowę pnia drzewa
- wymienia nazwy gatunków drzew liściastych i iglastych
- wyjaśnia, jak oszacować wiek drzewa
- rozróżnia wyroby wykonane z tworzyw sztucznych
- omawia rodzaje tworzyw
- charakteryzuje tworzywa ze względu na ich właściwości
- podaje nazwy narzędzi do obróbki tworzyw
- opisuje, w jaki sposób otrzymuje się tworzywa sztuczne
- podaje przykłady przedmiotów wykonanych z różnego rodzaju tworzyw
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki tworzyw sztucznych
- poprawnie posługuje się terminami: metal, ruda, stop, niemetal, metale żelazne, metale nieżelazne
- omawia, w jaki sposób otrzymuje się metale
- określa rodzaje metali
- bada właściwości metali
- wymienia zastosowanie różnych metali
- podaje nazwy narzędzi do obróbki metali
- posługuje się terminami: odpady, recykling, surowce organiczne, surowce wtórne, segregacja
- omawia sposoby zagospodarowania odpadów
- prawidłowo segreguje odpady
- wyjaśnia znaczenie symboli ekologicznych stosowanych na opakowaniach produktów
- planuje działania zmierzające do ograniczenia ilości śmieci gromadzonych w domu
- wyjaśnia, w jaki sposób każdy człowiek może przyczynić się do ochrony środowiska naturalnego
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru, materiałów włókienniczych i tworzyw sztucznych

- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy
- wskazuje narzędzia przydatne do obróbki metali
- nazywa elementy budowy pnia drzewa oraz składniki materiałów włókienniczych
- określa przydatność odpadów do ponownego wykorzystania
- wyjaśnia, do czego wykorzystuje się rysunek techniczny
- rozpoznaje poszczególne narzędzia kreślarskie i pomiarowe
- prawidłowo posługuje się przyborami do kreślenia i pomiaru
- wykonuje proste rysunki z użyciem wskazanych narzędzi
- tłumaczy, dlaczego rysunek techniczny opisuje się za pomocą uniwersalnego języka technicznego
- wyjaśnia, do czego używa się pisma technicznego
- odwzorowuje pismem technicznym poszczególne litery i cyfry
- podaje wysokość i szerokość znaków pisma technicznego
- stosuje pismo techniczne do zapisania określonych wyrazów
- posługuje się terminem: normalizacja
- oblicza wielkość formatów rysunkowych w odniesieniu do formatu A4
- określa format zeszytu przedmiotowego
- rozróżnia linie rysunkowe i wymiarowe
- sporządza rysunek w podanej podziałce
- wykonuje tabliczkę rysunkową
- uzupełnia i samodzielnie wykonuje proste szkice techniczne
- wyznacza osie symetrii narysowanych figur
- poprawnie wykonuje szkic techniczny

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy
- posługuje się narzędziami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa
- wykonuje pracę w sposób twórczy
- posługuje się terminami: włókna roślinne, surowce wtórne, papier, tektura, karton
- podaje nazwy surowców wykorzystywanych do produkcji papieru
- omawia proces produkcji papieru
- rozróżnia wytwory papiernicze
- wymienia nazwy narzędzi do obróbki papieru
- podaje, kto i kiedy wynalazł papier
- określa właściwości i zastosowanie różnych wytworów papierniczych
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru
- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- posługuje się terminami: drewno, pień, tartak, trak, tarcica, materiały drewnopochodne
- tłumaczy, jak się otrzymuje drewno
- nazywa rodzaje drzew
- opisuje proces przetwarzania drewna

- rozróżnia rodzaje materiałów drewnopochodnych
- podaje nazwy narzędzi do obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych
- omawia budowę pnia drzewa
- wymienia nazwy gatunków drzew liściastych i iglastych
- wyjaśnia, jak oszacować wiek drzewa
- nazywa rodzaje tarcicy
- określa właściwości drewna i materiałów drewnopochodnych
- wymienia przykłady zastosowania drewna i materiałów drewnopochodnych
- rozróżnia wyroby wykonane z tworzyw sztucznych
- omawia rodzaje tworzyw
- charakteryzuje tworzywa ze względu na ich właściwości
- podaje nazwy narzędzi do obróbki tworzyw
- opisuje, w jaki sposób otrzymuje się tworzywa sztuczne
- podaje przykłady przedmiotów wykonanych z różnego rodzaju tworzyw
- określa właściwości tworzyw
- przedstawia zastosowanie narzędzi do obróbki tworzyw sztucznych
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki tworzyw sztucznych
- wykonuje pracę w sposób twórczy
- poprawnie posługuje się terminami: metal, ruda, stop, niemetal, metale żelazne, metale nieżelazne
- omawia, w jaki sposób otrzymuje się metale
- określa rodzaje metali
- bada właściwości metali
- wymienia zastosowanie różnych metali
- podaje nazwy narzędzi do obróbki metali
- formułuje wnioski z przeprowadzonych badań na temat właściwości metali
- posługuje się terminami: odpady, recykling, surowce organiczne, surowce wtórne, segregacja
- omawia sposoby zagospodarowania odpadów
- prawidłowo segreguje odpady
- wyjaśnia znaczenie symboli ekologicznych stosowanych na opakowaniach produktów
- planuje działania zmierzające do ograniczenia ilości śmieci gromadzonych w domu
- wyjaśnia, w jaki sposób każdy człowiek może przyczynić się do ochrony środowiska naturalnego
- określa rolę segregacji odpadów
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru, materiałów włókienniczych i tworzyw sztucznych
- wskazuje narzędzia przydatne do obróbki metali
- nazywa elementy budowy pnia drzewa oraz składniki materiałów włókienniczych
- określa przydatność odpadów do ponownego wykorzystania
- wykazuje znajomość zagadnień dotyczących wytwarzania, właściwości i zastosowania papieru, tworzyw sztucznych oraz metali
- wyjaśnia, do czego wykorzystuje się rysunek techniczny
- rozpoznaje poszczególne narzędzia kreślarskie i pomiarowe

- prawidłowo posługuje się przyborami do kreślenia i pomiaru
- wykonuje proste rysunki z użyciem wskazanych narzędzi
- tłumaczy, dlaczego rysunek techniczny opisuje się za pomocą uniwersalnego języka technicznego
- określa funkcję narzędzi kreślarskich i pomiarowych
- wyjaśnia, do czego używa się pisma technicznego
- odwzorowuje pismem technicznym poszczególne litery i cyfry
- podaje wysokość i szerokość znaków pisma technicznego
- stosuje pismo techniczne do zapisania określonych wyrazów
- omawia znaczenie stosowania pisma technicznego
- posługuje się terminem: normalizacja
- oblicza wielkość formatów rysunkowych w odniesieniu do formatu A4
- określa format zeszytu przedmiotowego
- rozróżnia linie rysunkowe i wymiarowe
- sporządza rysunek w podanej podziałce
- wykonuje tabliczkę rysunkową
- omawia pojęcie normalizacji w rysunku technicznym
- uzupełnia i samodzielnie wykonuje proste szkice techniczne
- wyznacza osie symetrii narysowanych figur
- poprawnie wykonuje szkic techniczny
- omawia kolejne etapy szkicowania

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy
- posługuje się narzędziami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa
- wykonuje pracę w sposób twórczy
- formułuje ocenę gotowej pracy
- posługuje się terminami: włókna roślinne, surowce wtórne, papier, tektura, karton
- podaje nazwy surowców wykorzystywanych do produkcji papieru
- omawia proces produkcji papieru
- rozróżnia wytwory papiernicze
- wymienia nazwy narzędzi do obróbki papieru
- podaje, kto i kiedy wynalazł papier
- określa właściwości i zastosowanie różnych wytworów papierniczych
- przedstawia zastosowanie narzędzi do obróbki papieru
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru
- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- posługuje się terminami: drewno, pień, tartak, trak, tarcica, materiały drewnopochodne
- tłumaczy, jak się otrzymuje drewno
- nazywa rodzaje drzew
- opisuje proces przetwarzania drewna
- rozróżnia rodzaje materiałów drewnopochodnych
- podaje nazwy narzędzi do obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych
- omawia budowę pnia drzewa
- wymienia nazwy gatunków drzew liściastych i iglastych

- wyjaśnia, jak oszacować wiek drzewa
- nazywa rodzaje tarcicy
- określa właściwości drewna i materiałów drewnopochodnych
- wymienia przykłady zastosowania drewna i materiałów drewnopochodnych
- przedstawia zastosowanie narzędzi do obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych
- rozróżnia wyroby wykonane z tworzyw sztucznych
- omawia rodzaje tworzyw
- charakteryzuje tworzywa ze względu na ich właściwości
- podaje nazwy narzędzi do obróbki tworzyw
- opisuje, w jaki sposób otrzymuje się tworzywa sztuczne
- podaje przykłady przedmiotów wykonanych z różnego rodzaju tworzyw
- określa właściwości tworzyw
- przedstawia zastosowanie narzędzi do obróbki tworzyw sztucznych
- tłumaczy zagrożenia wynikające z niewłaściwego postępowania z tworzywami sztucznymi
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki tworzyw sztucznych
- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy
- szacuje czas kolejnych działań (operacji technologicznych)
- posługuje się narzędziami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa
- wykonuje pracę w sposób twórczy
- formułuje ocenę gotowej pracy
- poprawnie posługuje się terminami: metal, ruda, stop, niemetal, metale żelazne, metale nieżelazne
- omawia, w jaki sposób otrzymuje się metale
- określa rodzaje metali
- bada właściwości metali
- wymienia zastosowanie różnych metali
- podaje nazwy narzędzi do obróbki metali
- formułuje wnioski z przeprowadzonych badań na temat właściwości metali
- przedstawia zastosowanie narzędzi do obróbki metali
- posługuje się terminami: odpady, recykling, surowce organiczne, surowce wtórne, segregacja
- omawia sposoby zagospodarowania odpadów
- prawidłowo segreguje odpady
- wyjaśnia znaczenie symboli ekologicznych stosowanych na opakowaniach produktów
- planuje działania zmierzające do ograniczenia ilości śmieci gromadzonych w domu
- wyjaśnia, w jaki sposób każdy człowiek może przyczynić się do ochrony środowiska naturalnego
- określa rolę segregacji odpadów
- tłumaczy termin: elektrośmieci
- właściwie organizuje miejsce pracy
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych)
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru, materiałów włókienniczych i tworzyw sztucznych
- wykonuje pracę według przyjętych założeń
- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy

- posługuje się narzędziami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa
- wykonuje pracę w sposób twórczy
- wskazuje narzędzia przydatne do obróbki metali
- nazywa elementy budowy pnia drzewa oraz składniki materiałów włókienniczych
- określa przydatność odpadów do ponownego wykorzystania
- wykazuje znajomość zagadnień dotyczących wytwarzania, właściwości i zastosowania materiałów włókienniczych, papieru, tworzyw sztucznych oraz metali
- wyjaśnia, do czego wykorzystuje się rysunek techniczny
- rozpoznaje poszczególne narzędzia kreślarskie i pomiarowe
- prawidłowo posługuje się przyborami do kreślenia i pomiaru
- wykonuje proste rysunki z użyciem wskazanych narzędzi
- tłumaczy, dlaczego rysunek techniczny opisuje się za pomocą uniwersalnego języka technicznego
- określa funkcję narzędzi kreślarskich i pomiarowych
- starannie wykreśla proste rysunki
- wyjaśnia, do czego używa się pisma technicznego
- odwzorowuje pismem technicznym poszczególne litery i cyfry
- podaje wysokość i szerokość znaków pisma technicznego
- stosuje pismo techniczne do zapisania określonych wyrazów
- omawia znaczenie stosowania pisma technicznego
- dba o estetykę tekstów zapisanych pismem technicznym
- posługuje się terminem: normalizacja
- oblicza wielkość formatów rysunkowych w odniesieniu do formatu A4
- określa format zeszytu przedmiotowego
- rozróżnia linie rysunkowe i wymiarowe
- sporządza rysunek w podanej podziałce
- wykonuje tabliczkę rysunkową
- omawia pojęcie normalizacji w rysunku technicznym
- przedstawia zastosowanie poszczególnych linii i prawidłowo posługuje się nimi na rysunku
- dba o estetykę i poprawność wykonywanego rysunku
- uzupełnia i samodzielnie wykonuje proste szkice techniczne
- wyznacza osie symetrii narysowanych figur
- poprawnie wykonuje szkic techniczny
- omawia kolejne etapy szkicowania
- wykonuje szkic techniczny przedmiotu z zachowaniem odpowiedniej kolejności działań

Ocena	Uczeń
Dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> – jest bierny, nie zabiera głosu, – wykonuje polecenia nauczyciela, – potrafi wymienić, na czym polega planowanie pracy, ale na ogół jej nie planuje, napotykając trudności, – szybko się zniechęca do dalszej pracy, trzeba go ponownie do niej motywować, – na miejscu pracy często jest bałagan, – narzędzi nie zawsze używa zgodnie z ich przeznaczeniem, – sporadycznie jest nieprzygotowany do zajęć
Dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> – nie przeszkadza innym w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, – na polecenie nauczyciela wykonuje proste czynności związane z przedmiotem, – pracę rozpoczyna bez wcześniejszego jej przemyślenia, – często jest nieprzygotowany do lekcji
Dobra	<ul style="list-style-type: none"> – czynnie uczestniczy w lekcji, zgłasza się do odpowiedzi, – zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie, – potrafi wyjaśnić, dlaczego planowanie pracy ma duże znaczenie dla właściwego jej przebiegu, – potrafi zaprojektować miejsce pracy, nie zawsze utrzymuje na nim porządek, – posługuje się narzędziami i urządzeniami, w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem, – napotykając trudności, prosi o pomoc, – potrafi współpracować z innymi, – zdarzają mu się pojedyncze przypadki, że jest nieprzygotowany do lekcji
Bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> – czynnie uczestniczy w lekcji, zgłasza się do odpowiedzi, – zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie, – zawsze przed rozpoczęciem pracy planuje ją, – potrafi zaprojektować miejsce pracy, zawsze utrzymuje na nim porządek, – posługuje się narzędziami i urządzeniami w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem, – napotykając trudności, podejmuje próby ich przezwyciężenia, tylko w ostateczności prosi o pomoc, – gdy dysponuje czasem, pomaga słabszym uczniom w pracy, – potrafi kierować pracą innych (w grupie), – zawsze przygotowany do lekcji
Celująca	<ul style="list-style-type: none"> – jest kreatywny, często dzieli się swoimi pomysłami, – inspiruje innych do aktywności, – proponuje nowe rozwiązania rozpatrywanych problemów (konstrukcji itp.)

Wymagania podstawowe do zaliczenia przedmiotu:

Uczeń:

- 1) zna podstawowy zasób pojęć, rozumie je i potrafi opisać zjawiska fizyczno-techniczne;
- 2) sporządza prostą dokumentację techniczną według zasad rysunku technicznego i normalizacji;
- 3) przy sporządzaniu dokumentacji stosuje piktogramy, symbole, schematy;
- 4) wykonuje proste projekty;
- 5) zna właściwości podstawowych surowców i materiałów;
- 6) dobiera odpowiedni materiał do zaprojektowanej konstrukcji;
- 7) zna podstawowe operacje technologiczne i wykonuje je prawidłowo;
- 8) projektuje proces technologiczny dla danego przedmiotu (ustala kolejność czynności);
- 9) przy pomocy nauczyciela właściwie organizuje czas pracy;
- 10) zna podstawowe urządzenia techniczne, narzędzia, przyrządy i przybory;
- 11) dobiera właściwie narzędzia do operacji technologicznej, poprawnie się nimi posługuje;
- 12) pod nadzorem nauczyciela organizuje stanowisko pracy, oszczędza materiały;
- 13) zachowuje ergonomiczną postawę podczas pracy;
- 14) dba o ład i porządek na stanowisku pracy.

Wymagania rozszerzone:

Uczeń:

- 1) swobodnie posługuje się słownictwem technicznym, rozumie je i stosuje w wypowiedziach, używając wiele pojęć specjalistycznych; argumentuje swoje stanowisko;
- 2) stosuje zasady rysunku technicznego i normalizacji przy sporządzaniu samodzielnych rozbudowanych projektów;
- 3) czyta i analizuje gotowe dokumentacje techniczne oraz instrukcje obsługi, opracowuje własne projekty lub zgłasza racjonalizatorskie pomysły usprawniające gotowe projekty;
- 4) zna właściwości surowców i materiałów oraz ich cechy;
- 5) dobiera właściwy materiał do zaprojektowanej przez siebie konstrukcji;
- 6) ustala proces wytwórczy, dobiera właściwe operacje technologiczne;
- 7) obsługuje prawidłowo urządzenia techniczne;
- 8) samodzielnie dobiera narzędzia, przyrządy i przybory do właściwego procesu obróbczego;
- 9) zna budowę i działanie narzędzi, stosuje je prawidłowo podczas operacji technologicznych, usuwa podstawowe usterki;
- 10) bezpiecznie i ergonomicznie organizuje swoje stanowisko pracy;
- 11) oszczędnie i ekologicznie stosuje materiały;
- 12) ustala harmonogram i czas pracy;
- 13) dba o ład i porządek na stanowisku pracy;
- 14) pełni funkcje grupowego, narzędziowego lub porządkowego.

Zajęcia techniczne klasa VI – wymagania na poszczególne oceny

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Wpływumeblowania i wystroju mieszkania na samopoczucie człowieka. Projektowanieumeblowania mieszkania	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak powinno być oświetlone miejsce do pracy; • w bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: ciąg komunikacyjny, rzut poziomy mieszkania, ściana nośna, ściana działowa, trzon kominowy, • odczytać rzut poziomy mieszkania, • w prawidłowy, bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaki wpływ na samopoczucie człowieka mają: kształt i ustawienie mebli, zastosowane kolory, oświetlenie itp., • zaprojektować umeblowanie mieszkania zgodnie z zasadami ergonomii, • prawidłowo ciąć, zaginać i sklejać karton 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaplanować kolorystykę wyposażenia mieszkania zgodnie z potrzebami mieszkańców; • racjonalnie rozplanować rozmieszczenie pomieszczeń dla poszczególnych członków rodziny
Zasady racjonalnego urządzenia kuchni. Zasady prawidłowego przechowywania produktów pożywczych	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego kuchenka i chłodziarka nie mogą stać obok siebie; • dlaczego kuchenka gazowa nie może stać pod oknem; • jak przygotować produkty do przechowywania w chłodziarce 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest ciąg roboczy i zaprojektować go z pomocą nauczyciela, • prawidłowo rozmieścić produkty żywnościowe w chłodziarce 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zaprojektować ciąg roboczy, • wskazać odpowiednie miejsce na ustawienia chłodziarki 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaprojektować rozmieszczenie sprzętu w kuchni z uwzględnieniem ergonomii i zasad bhp
Savoir-vivre przy stole	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturalnie zachować się przy stole 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo ułożyć podstawowe elementy nakrycia stołu 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo nakryć do stołu 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obsłużyć biesiadników zgodnie z zasadami dobrego wychowania
Wykonanie elementów wystroju stołu	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo ułożyć serwetki w serwetniku 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonać elementy zdobnicze stołu według podanego wzoru 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubrać stół zgodnie z istniejącymi w tym zakresie tradycjami 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaprojektować wystrój stołu w zależności od okoliczności
Racjonalne korzystanie z instalacji wodno-kanalizacyjnej	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo zareagować, gdy zostanie uszkodzona instalacja wodociągowa, • prawidłowo zareagować, gdy 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć działania mające na celu oszczędzanie wody 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytać schemat instalacji wodno-kanalizacyjnej, • wyjaśnić znaczenie oszczędzania wody 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak dostarczano wodę do domów w czasach, gdy nie było wodociągów, • skutki marmotrawstwa wody, • co to jest rzut pionowy domu

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
	zostanie uszkodzona instalacja kanalizacyjna			
Ekonomiczne korzystanie z systemów grzewczych	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak można zmniejszyć koszty ogrzewania mieszkania 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie czynniki mają wpływ na koszty ogrzewania mieszkania 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak ciepło rozchodzi się w powietrzu, 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyciągać prawidłowe wnioski z przeprowadzonych doświadczeń
			<ul style="list-style-type: none"> • narysować spiralę za pomocą cyrkla, • ciąć papier po okręgu, • przeprowadzać proste doświadczenia 	
Wyjaśnienie istoty prądu elektrycznego. Bezpieczne korzystanie z energii elektrycznej. Koszty związane z korzystaniem z energii elektrycznej	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co to jest bezpiecznik i tablica rozdzielcza, • jak postąpić, gdy w domu zgaśnie światło, • wyjaśnić, jak należy postąpić w przypadku porażenia prądem 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest obwód elektryczny i odbiornik elektryczny, • wyjaśnić, co to jest pion energetyczny, puszki rozgałęźne, • zlokalizować w domu przewody elektryczne, • odczytać schemat instalacji elektrycznej, • narysować i zmontować obwód szeregowy 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest prąd elektryczny, • wyjaśnić, co to jest natężenie i napięcie prądu, • narysować i zmontować obwód równoległy, • wyjaśnić, jaka jest różnica między obwodem szeregowym i równoległym 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest moc urządzeń elektrycznych, • wyjaśnić, od czego zależy ilość zużytej energii elektrycznej, • wyjaśnić, w jaki sposób można oszczędzać energię elektryczną, • zdiagnozować, dlaczego w obwodzie nie płynie prąd
Bezpieczne korzystanie z urządzeń gazowych	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać miejsca, które może sam obsługiwać, • wyjaśnić, jak należy postąpić, gdy w pomieszczeniu czuć zapach gazu 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie zagrożenia istnieją przy nieprzestrzeganiu zasad bhp, • wyjaśnić, dlaczego przewody gazowe są malowane na żółto 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytać schemat instalacji gazowej, • wyjaśnić, jakie działania należy podjąć w celu oszczędności gazu 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie skutki niesie za sobą marnotrawstwo gazu; • dlaczego główne zawory gazowe są umieszczane na zewnątrz budynków
Realizacja projektu	Uczeń wykonuje z pomocą kolegów powierzone mu zadania	Uczeń samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania	<p>Uczeń potrafi wspólnie z innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmować decyzję dotyczącą formy opracowania projektu, • opracować plan pracy i jej podział między członków grupy 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć decyzję dotyczącą wyboru tematu, • dopilnować prawidłowego przebiegu pracy, • w sposób uporządkowany, interesujący przeprowadzić prezentację

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Klasyfikacja urządzeń technicznych. Budowa urządzeń technicznych. Schematy blokowe	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, według jakich kryteriów można przeprowadzać klasyfikację urządzeń technicznych, • sklasyfikować urządzenia techniczne według wykonywanej pracy 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzić klasyfikację urządzeń technicznych według wykonywanej pracy i ich konstrukcji 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czym różnią się urządzenia mechaniczne od elektromechanicznych, • do czego służą i jak działają przekładnie 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyróżnić w urządzeniach zespół napędowy, przekładnie i zespół roboczy, • narysować schemat blokowy wybranego urządzenia technicznego
Regulacje stosowane w urządzeniach technicznych	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na dowolnym przykładzie (np. pralki), jakie zmiany w ostatnich latach nastąpiły w budowie urządzeń 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie zmiany w technice mają związek ze zmniejszeniem uciążliwości pracy 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie zmiany w technice mają związek z niezawodnością działania urządzeń, • jak działają proste regulatory poziomu cieczy 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak zmiany wprowadzane w urządzeniach technicznych wpływają na zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania i niezawodność działania urządzeń, • jak działają regulatory temperatury
Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić dokumenty, w których należy szukać potrzebnych informacji, dotyczących obsługi urządzeń, • wymienić działania zabronione w czasie korzystania z urządzeń technicznych 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukiwać w instrukcji potrzebne informacje na temat obsługi urządzenia 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzystać z informacji na temat obsługi i konserwacji urządzenia zawartych w instrukcji i karcie gwarancyjnej urządzenia 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić informacje, które powinny się znajdować w instrukcji obsługi, • wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych
Urządzenia grzewcze	<p>Uczeń potrafi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić urządzenia grzewcze stosowane w domu 	<p>Uczeń potrafi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń grzewczych 	<p>Uczeń potrafi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co może być elementem grzejnym w urządzeniach 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie zadanie w urządzeniu realizują: element grzejny, śmigło i termostat
Nowoczesne urządzenia w domu. Urządzenia do obróbki termicznej produktów spożywczych. Urządzenia pomagające w utrzymaniu czystości	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie środki ostrożności należy zachować, posługując się poszczególnymi urządzeniami, • jakie niebezpieczeństwa wiążą się z korzystaniem z kuchenki mikrofalowej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrać naczynia, które mogą być używane w kuchenke mikrofalowej, • wybrać odpowiedni program, • przygotować potrawy do obróbki termicznej w kuchenke mikrofalowej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników kuchenki mikrofalowej, • opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń, • wyjaśnić zasadę działania systemu centralnego odkurzania 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń do obróbki termicznej produktów spożywczych, • wyjaśnić, jak działa kuchenka mikrofalowa, • wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników zmywarki, • uzasadnić przewagę nowoczesnych urządzeń do usuwania kurzu nad tradycyjnym odkurzaczem

